

На основу члана 56. став 1. тачка 1. Статута Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, број 88/2008, 143/2016 и 18/2019), члана 72. став 1. Пословника о раду Градског већа Града Ниша („Службени лист Града Ниша“ број 1/2013, 95/2016, 98/2016, 124/2016, 144/2016, 117/2020 и 3/2025) и члана 8. став 2. Правилника о припреми, изради и достави материјала Градском већу Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, број 103/2024),

Градско веће Града Ниша, на седници од 30.05.2025. године, доноси

Р Е Ш Е Њ Е

I Утврђује се Предлог решења о усвајању Извештаја о раду са финансијским пословањем за 2024. годину Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш.

II Предлог решења о усвајању Извештаја о раду са финансијским пословањем за 2024. годину Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш, доставља се председнику Скупштине Града Ниша ради увршћивања у дневни ред седнице Скупштине Града.

III За представнике предлагача по овом предлогу на седници Скупштине Града Ниша, одређују се Соња Шуковић, директорка Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш и Сузана Јовановић, начелник Градске управе за социјалну и породичну заштиту, образовање, културу и спорт.

Број: 789-15/2025-03
У Нишу, 30.05.2025. године

ГРАДСКО ВЕЋЕ ГРАДА НИША

ПРЕДСЕДНИК

Драгослав Павловић

На основу члана 37. став 1. тачка 24) Статута Града Ниша ("Службени лист Града Ниша", број 88/2008, 143/2016 и 18/2019),
Скупштина Града Ниша на седници одржаној _____ 2025. године донела је

РЕШЕЊЕ

I **УСВАЈА СЕ** Извештај о раду са финансијским пословањем за 2024. годину Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш, број 01-293/25 од 28.02.2025.године, који је Одлуком број 01-296/25 од 28.02.2025.године усвојио Управни одбор Установе.

II Решење доставити Народној библиотеци „Стеван Сремац“ Ниш, Градској управи за социјалну и породичну заштиту, образовање, културу и спорт и Градској управи за финансије и локалне јавне приходе.

Број:

У Нишу,

СКУПШТИНА ГРАДА НИША

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Игор Новаковић

Образложење

Члан 37. став 1. тачка 24) Статута Града Ниша прописује да Скупштина Града Ниша разматра и усваја годишње извештаје о раду установа и других јавних служби чији је оснивач.

Управни одбор Народне библиотеке „Среван Сремац“ Ниш, на седници одржаној 28.02.2025.године, донео је Одлуку 01-296/25, којом је усвојио Извештај о раду са финансијским пословањем за 2024. годину Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш број 01-293/25 од 28.02.2025.године и доставио га Градској управи за социјалну и породичну заштиту, образовање, културу и спорт на даље поступање.

Народна библиотека „Среван Сремац“ Ниш препозната је као важна установа за развој и популаризацију културе читања, значаја и универзалне доступности књига и друге грађе важне за формално и неформално образовање.

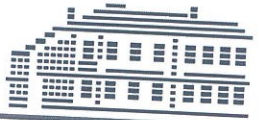
Током 2024. године Библиотека је одговорила на високе захтеве корисника и њихове образовне потребе. Обележавани су значајни догађаји везани за књигу, читање и Библиотеку, промовисана је и представљана књига, дружило се са великим књижевним ствараоцима и будила се мотивација и воља корисника за читањем. Набављено је 767 монографских публикација, а поклоном је обogaћено 2770 монографских публикација. Поклоном Министарства културе РС приновљено је 1525 књига, а кроз поклон разних дародаваца набављено је 1245 књига. Настављен је приоритетан задатак Библиотеке, процес дигитализације библиотечко-информационе грађе и богаћење дигиталне библиотеке. На основу статистике дигитализоване библиотечке грађе у дигиталној библиотеци смештене су 307833 дигиталне копије и размештене у 7809 фолдера. Значајан је раст броја посета и броја издатих библиотечких јединица, нарочито у Одељењу белетристике (32874 посета, а издато је 69515 библиотечких јединица.

У 2024. години активности су биле усмерене на унапређење рада и промовисање завичајне грађе кроз појачану сарадњу са другим установама културе, сарадњу са медијима, као и реализацијом већег броја изложби, које су имале за циљ да читаоцима дају увид у богату грађу и наслове које Библиотека поседује.

У оквиру Америчког кутка реализовано је више програмских активности: презентације/предавања, часова енглеског, посете школама, такође и у Француском институту организовано је пет сезона курсева са 182 полазника на годишњем нивоу. Укупан број културних и осталих дешавања износи 69. Богат фонд Руског кутка је привлачио пажњу корисника различитих интересовања. У Кинеском кутку активности су се спроводиле само у онлајн простору, односно, организовани су бесплатни онлајн курсеви кинеског језика за заинтересоване кориснике.

У огранку “Медијана”, поред текућих послова, наставила се и побољшала сарадња са корисницима у пуном обиму. Реализоване изложбе, привукле су велики број корисника, представљане су приновљене књиге, организоване посете деце из вртића. У 2024. години, Библиотека је имала 30986 регистрованих корисника у библиотечко-информационом систему Нибис, што показује константан раст у односу на претходне године. Током 2024. настављено је дружење с писцима, промовисање нових наслова и реализовање других активности. У 2024. години купно је било 55 сусрета и 1 765 деце на програмима Одељења књиге за децу.

Имајући у виду да је Извештај о раду са финансијским пословањем за 2024. годину Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш сачињен у складу са законом и прописима Града, као и циљевима садржаним у оснивачком акту, Градска управа за социјалну и породичну заштиту, образовање, културу и спорт, израдила је нацрт Решења као у диспозитиву.

На основу члана. 44. став 1. тачка 8. Закона о култури („Службени гласник РС“, број 72/2009, 13/2016, 30/2016-испр., 6/2020, 47/2021 и 78/2021), чл. 15. Став 1. тачка 8. Одлуке о оснивању народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш („Службени лист Града Ниша“, бр. 2/2011-пречишћен текст, 115/2016, 99/2020 и 85/2021) и чл. 37.став 1. тачка 8. Статута Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Нишу, Управни одбор Библиотеке на својој трећој редовној седници одржаној 28.02.2025. године, једногласно је донео следећу

ОДЛУКУ

Усваја се ИЗВЕШТАЈ О РАДУ СА ФИНАНСИЈСКИМ ПОСЛОВАЊЕМ за 2024. годину Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш (акт бр. 01- 293/25 од 28.02.2025. године)

Образложење:

Након завршене дискусије и гласања, у складу са важећом законском и подзаконском процедуром, одлучено је као у диспозитиву одлуке.

председник Управног одбора,

Срђан Стојановић

У Нишу, 28.02.2025. године

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА

„СТЕВАН СРЕМАЦ“

01.10.2025

20.02.2025

НИШ

На основу члана 31. став 1. тачка 14. Статута Народне библиотеке „Стеван спремац“ Ниш, директор Народне библиотеке подноси

Народна библиотека „Стеван Сремац“, Ниш

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ СА ФИНАНСИЈСКИМ ПОСЛОВАЊЕМ

ЗА 2024. ГОДИНУ

С а д р ж а ј :

Издајамо у 2024. години.....	3
Чланови, корисници и коришћење библиотечко-информационе грађе.....	10
Матичне функције.....	17
Набавка библиотечке грађе.....	24
Обрада библиотечке грађе.....	28
Културно- образовна делатност.....	30
Завичајни фонд.....	37
Издајамо са Одељења књиге за децу.....	39
Одељење стране књиге.....	46
Амерички кутак.....	46
Француски институт.....	47
Руски кутак.....	49
Кинески кутак.....	51
Модернизација.....	51
Изложбе.....	55
Издавачка делатност.....	57
Стручно усавршавање.....	57
Простор и опрема.....	58
Рад Управног одбора.....	58
Остали послови.....	58

Издајамо у 2024. години

Свечаном академијом у сали Светосавског дома у Нишу, Народна библиотека „Стеван Сремац” Ниш је, у присуству представника државних, црквених и војних власти, као и бројних званица, прославила 145 година свог рада и деловања.

У име Министарства културе Републике Србије, академији је присуствовао министар културе г. Никола Селаковић са својим сарадницима. Свечану беседу казивао је песник и антологичар Селимир Радуловић, управник Библиотеке Матице Српске.

У оквиру циклуса програма „Заједници заједно” за 2024. годину, подржан је пројекат Народне библиотеке „Стеван Сремац” Ниш са 6.000.000,00 динара. Пројектом је предвиђена изградња соларне електране инсталисане снаге 50kW.

У жељи да пружи подстрек у коришћењу обновљених извора енергије, НИС је прва компанија у нашој земљи која је расписала конкурс намењен пројектима изградње соларних електрана на установама од јавног значаја у 13 локалних самоуправа.

Пружена је могућност да реализујемо пројекат изградње соларне електране, дугорочно умањимо трошкове за електричну енергију, производимо је на одржив и еколошки прихватљив начин и доприносимо смањењу емисија штетних гасова. Поносни смо због тога и захвални компанији НИСа и градоначелнику Града Ниша на подршци.

На Конкурсу за финансирање и суфинансирање пројеката из области библиотечко-информационе делатности у 2024. години Министарство културе и информисања Републике Србије је одобрило 600.000,00 динара Народној библиотеци „Стеван Сремац” Ниш за реализацију пројекта „Дигитална библиотека нишке Народне библиотеке”.

Овај пројекат подразумева набавку софтверске и хардверске опреме за осавремењивање процеса дигитализације, што је нашој Библиотеци, као установи која иде укорак с развојем информационих технологија, један од приоритета у свом раду.

Реновиран је простор Одељења стручне књиге, Одељења серијских публикација, урађена је санација (изолација) крова изнад просторије у којој је смештен фонд старе и ретке библиотечко грађе.

Преуређен простор добио је нови, лепши и пространији изглед, а уградња нових клима допринела је пријатнијој атмосфери у библиотечким просторијама.

У дигиталном амбијенту, друштву знања и информација, отворене су нове могућности које су допринеле да Библиотека оствари своју библиотечку мисију и наметне се као битан параметар на тржишту информационих производа и услуга.

Традиционалне вредности, основа је на коју се ослања савремено библиотекарство Народне библиотеке „Стеван Сремац” Ниш, али константно, своје традиционалне вештине и знања, прилагођава и трансформише према захтевима информатичке епохе. Брзина и спремност да своје циљеве прилагоди технолошким и друштвеним променама данас и убудуће, представља меру њене виталности и друштвеног статуса и утицаја.

Библиотека је и у 2024. години прихватала новине, будила мотивацију и вољу корисника за читањем, била усмерена на корисника, библиотечке фондове, услуге које пружа, програме које организује и циљне групе, које дају подршку библиотеци и убрзавају њен развој (локална и централна власт, финансијери и добротвори библиотека, медији, професионална удружења, произвођачи рачунарске опреме...).

У складу са обавезама које проистичу из *Закона о култури, Закона о библиотечко-информационој делатности, Закона о старој и реткој библиотечкој грађи, Закона о обавезном примерку публикација, Закона о издавању публикација, Статута* и других подзаконских аката као и општих аката Библиотеке, трајним и систематским радом на развоју и унапређивању библиотечко-информационе делатности, успешно су реализовани утврђени задаци у 2024. години .

Обележавани су значајни догађаји везани за књигу, читање и Библиотеку, промовисана је и представљана књига, дружило се са великим књижевним ствараоцима и будила се мотивација и воља корисника за читањем.

- Свечаном академијом у сали Светосавског дома у Нишу, Народна библиотека „Стеван Сремац” Ниш, прославила је јубилеј, 145 година свог рада и деловања.
- Обредом резања колача, свечано је обележена крсна слава Библиотеке Св. Тирило и Методије, 24.05.2024. године. У част свете солунске браће и Дана словенске писмености и културе, одржана је кратка презентација наслова фототипског издања часописа „Слава” који је излазио у Нишу током 1896. године.
- „Путујућа библиотека” Народне библиотеке „Стеван Сремац” кренула је у сусрет својим суграђанима. Испред Храма Св. цара Константина и царице Јелене, наши библиотекарски су својим суграђанима, даривањем књига честитали Градску славу.
- У дворишту Народне библиотеке „Стеван Сремац” отворена је изложба „Библиотеком кроз време”. Изложба приказује историјат Библиотеке од њеног оснивања 1879. до данашњих дана, када прослављамо 145 година рада. Друга изложбена поставка под називом „Разгледнице Старог Ниша” украсила је окна спољних прозора Библиотеке.

- Обележен је Дан државности који је установљен у спомен на дан када је на збору у Орашцу 1804. године, под вођством Ђорђа Петровића Карађорђа дигнут Први српски устанак против Турака.
- У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије, отворена је изложба „Београд – Заштићена подручја”. Сама изложба посвећена је заштићеним подручјима Београда са освртом на заштићене примерке дендрофлоре. У форми видео-радова оживљава митове и веровања о дрвећу из доба наших предака и тиме представља вредности нематеријалног наслеђа.
- По тринаест пут, Библиотека је била домаћин „Преображењског појања”, јединственог Фестивала прозе и поезије на дијалекту. Током два фестивалска дана, културној и стручној јавности представљена је нова продукција стваралаштва на дијалекту.
- У оквиру 33. Књижевне колоније „Сићево”, током три књижевне вечери, писцима – учесницима Колоније, домаћин је била Библиотека.

Уважени званичници из иностранства

- Наставак сарадње између Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш и Америчког кутка
Сарадња библиотеке и Амбасаде траје дуже од двадесет година, а 20. 02. 2024. године, потписан је нови уговор којим се настављају заједничке активности до 2028. године.
- Народну библиотеку „Стеван Сремац” Ниш, посетила је Његова екселенција господин Рафал Перл, амбасадор Републике Пољске у Србији, са сарадником. Поклоњене су вредне књиге из пројекта „Пут књиге”, а циљ је да се фондови локалних библиотека у Србији допуне делима пољских нобеловаца, популарних аутора и дејчјих писаца. Разговарало се о могућим облицима будуће културне сарадње између два народа.
- Поводом Градске славе, Народну библиотеку „Стеван Сремац” посетили су представници Града Ниша са високим званичницима руских градова Курска и Шује, предвођени директором Руског дома у Београду Јевгенијем Барановим.

Представљена су дела :

- „Песма о три света” - роман Владимира Пиштала. О роману – песми говорили су и књижевник Селимир Радуловић, управник Библиотеке Матице српске и Ненад Шапоња, рецензент и издавач.
- „Српско културно благо” – представљена књига антрополога, књижевника и синеасте Бојана Јовановића. На промоцији су говорили проф. др Драгиша Бојовић и протођакон др Драган Стаменковић. Суорганизатор вечери је Удружење стваралаца Ниша „Цар Константин”.

- „Оживљавање диносауруса” – књига есеја српског књижевника Мирка Демића. О књизи су говорили аутор и уредник књиге др Владимир Б. Перић, главни и одговорни уредник књижевног часописа „Корац”.
 - „Нова библиотека – иновативност и социјална улога библиотека” – аутор Јасмина Нинков, политиколог и библиотекар саветник, директорка Библиотеке града Београда. У име издавача о књизи је говорио Мирко Марковић, библиотекар саветник, оснивач Интернет клуба Србија.
 - „Где дрвеће умире: магични реализам Живка Чинга” – представљена монографија Данијеле Костадиновић. Део вечери посвећен је збирци поезије Аца Шопова „Дрво на брегу” у преводу Данијеле Костадиновић. Публика је била у прилици да чује и македонски мелос у уметничком извођењу сопрана Аните Ферлеж.
 - Књижевно вече посвећено македонској култури. Публици су представљене две младе македонске списатељице Клара Љубевска и Ивона Петровска, а уживало се и у изванреданом избору модерне македонске музике.
 - „Одрођени књижевник“ - организована је трибина поводом књиге проф. Др Зорана Аврамовића.
 - „Утваре” – аутор романа Бранислав Јанковића.
-
- „Можеш ти то, мама” – аутор књиге др Драгана Бојић.
 - „Празан ход Месеца” – аутор романа Милица Радуловић.
 - Манифестација „Ноћ библиотека” - представљен млади, талентовани литерарни трио са југа Србије, Урош Димитријевић, Александра Јовановић и Стефан Митић, чије је књижевно стваралаштво, намењено деци и омладини, овенчано престижном Књижевном наградом „Политикин Забавник”.
 - Представљено је фототипско издање часописа за књижевност „Слава”, које су приредили др Горан Максимовић и дипломирана библиотекарка Јована Славковић, у издању Народне библиотеке „Стеван Сремац” Ниш.

Млади у Библиотеци

- **Народна библиотека „Стеван Сремац” Ниш, једна од најстаријих културних установа у Граду, у 2024. години била је пуна младости и ведрине.**
 Лепо дешавање за почетак јубиларне, 145. године рада Библиотеке - свечана додела награда учесницима 22. Међународног литерарно-ликовног конкурса "Бајка о срећном детињству : тако нас је очарала Десанка Максимовић" .
- Поводом 2. априла, Светског дана књиге за децу, расписан 23. Међународни ликовно-литерарни конкурс Народне библиотеке „Стеван Сремац”, на тему

„Ма шта ми рече, Андерсен и Ршум на чаробном ћилиму лете”, бајка у прози, стиху или цртежу. Темат је посвећен 85. годишњици живота Љубивоја Ршумовића.

- **Сусрет Љубивоја Ршумовића и добитника награда 23. Међународног литерарно-ликовног конкурса.** Песник је говорио стихове, примао честитке за свој 85. рођендан, лично делио награде и разговарао са децом, а ово лепо дешавање претходило је Дечјој недељи.
- У оквиру Дечје недеље представљена је песничка књига „Ти и ја смо љубав” Миње Илијевић и Мише Мијатовића. Поетско подне Миња је, са својим сарадницима, кроз стих и глумачку игру оплеменила разговором на тему Љубави. Књижевни сусрет у Библиотеци претворио се у сунчани празник љубави, смеха, деце и песника.
- Светски дан поезије у Библиотеци.
У оквиру Медијана фестивала дечјег стваралаштва и стваралаштва за децу, 21. марта 2024. године, Библиотека је била домаћин уметничке вечери посвећене књижевном раду песника Власте Ценића. Власта Ценић и Данијела Стојановић, професори српског језика и писци, са сарадницима и ученицима, извели су драмски програм по мотивима из књижевности Власте Ценића.

Редовним активностима и различитим промотивним садржајима, разумевајући потребе корисника, одговорно и професионално, Библиотека је приступила реализацији постављених и законом прописаних задатака.

- Поводом Светског дана књиге и ауторских права, у акцији која је трајала у периоду од 20.04.2024. до 30.04.2024. и поводом Дана библиотекара Србије, у периоду од 14.12.2024. до 31.12.2024. године, Библиотека је обрадовала своје суграђане попустом од 50% на годишњу чланарину за децу и одрасле.
- Обављен је 21 планиран надзор над стручним радом библиотека у Нишавском управном округу. Надзорима су обухваћени организациони, просторни, технички, кадровски и други услови за вршење библиотечко-информационе делатности, у складу с важећим прописима, подзаконским актима, правилницима и упутствима којима се регулише обављање ове делатности у четрнаест основних школа, четири средње и три гимназије.
- Успешно је обављена припрема кандидата за полагање Стручно-библиотекарског испита у Народној библиотеци Србије.
- У периоду јануар-децембар 2024. године укупно је набављено 3537 монографских публикација. Куповином је набављено 767 монографских публикација, а поклоном је 2770 монографских публикација.

Поклоном Министарства културе РС приновљено је 1525 књига, а поклон разних дародаваца набављено је 1245 књига.

- Приликом набавке монографских публикација, водило се рачуна о библиотечким стандардима који се односе на величине фондова појединих одељења Библиотеке, о тренутном стању фондова, о потребама и захтевима читалаца. У складу са тим је и вршен одабир књига и попуњавање фондова појединих одељења.
- Настављена је континуирана набавка часописа и новина. Са издавачима је постигнут договор да годишта, односно свеске које недостају у фонду, пошаљу као поклон. Серијске публикације пристижу у складу са набавном политиком за 2024. годину.
- Веб сајт се редовно ажурирао.

У 2024. години странице веб сајта су укупно посећене 54813 пута, странице дигиталне библиотеке 1398 пута, а дигитални каталог први пут је посетило 1335 корисника.

Насловна страна Библиотеке била је најпосећенија – 24109 прегледа, потом Чланарина – 3495 прегледа, Радно време – 1943 прегледа, Контакт – 1843 прегледа, Одељење књиге за децу - 1697 прегледа.

- Настављен је приоритетан задатак Библиотеке, процес дигитализације библиотечко-информационе грађе и богаћење дигиталне библиотеке. На основу статистике дигитализоване библиотечке грађе, са 31. 12. 2024. године, у дигиталној библиотеци смештене су **307833** дигиталне копије размештене у **7809** фолдера.
- Читава дигитализована грађа је капацитета 244,6 GB. Из сигурносних разлога, целокупна копија дигиталне библиотеке смештена је на хард дисковима НАС уређаја.
- Посао пребацивања скенираних дигиталних копија у читљив и претражив облик радио се свакодневно, како би претраживање било могуће и по целом тексту. У електронској бази података за сада је у пдф пребачено 6928 фајлова смештених у 129 фолдера који заузимају укупно 35,3 GB. Заштитна копија се израђује непосредно по формирању претраживог документа.

Библиотечко-информациона делатност се константно унапређивала помоћу друштвених мрежа, блогова и стручних интернет порталаа.

- Рад са младима и рад за младе је и у овом периоду био веома значајан.

Припремане су и реализоване многобројне изложбе књига за децу и младе. Поводом значајних датума, годишњица и ритма школских дешавања, организоване су разноврсне активности и реализоване групне посете деце предшколског узраста као и деце основношколског узраста (реализовано је 15 изложби, одржане су 42 радионице, 4 промоције књига, гостовало се у медијима...)

Активности Одељења представљене су на сајту Библиотеке [www. nbss.rs](http://www.nbss.rs) као и на фејсбук страници Одељења и Библиотеке. Презентује се највећи део рада, у просеку

две објаве недељно .

- Дружило се са писцима током целе године.
- Значајан је раст броја посета и броја издатих библиотечких јединица, нарочито у Одељењу белетристике (32874 посета, а издато је 69515 библиотечких јединица). У циљу популарисања публикација из фонда стручне књиге, на сајту Библиотеке су, као препорука за читање, представљене књиге које садрже актуелне теме из области науке, публицистике, есејистике и мемоара, како домаћих тако и страних аутора.
- У протеклом периоду активности су биле усмерене на унапређење рада и промовисање завичајне грађе кроз појачану сарадњу са другим установама културе, сарадњу са медијима, као и реализацијом већег броја изложби, које су имале за циљ да читаоцима дају увид у богату грађу и наслове које Библиотека поседује.
- Серијске публикације су и даље веома интересантне корисницима и веома тражене. Богат фонд периодике, медијска пропраћеност садржине фонда, добар приступ запослених корисницима, као и пријатна атмосфера на Одељењу, утицали су на све већу заинтересованост ученика и студената.
- У оквиру Америчког кутка реализовано је више програмских активности: презентације/предавања, часова енглеског BELL A1 & A2, посете школа, Америчка школа дебате за средњошколце, Изложбе, „Book Club” „Language & Diversity” радионица конверзације за средњошколце и студенте .
- У Француском институту организовано је пет сезона курсева са 182 полазника на годишњем нивоу. Укупан број културних и осталих дешавања износи 69 (музичка, филмска пројекција, изложба, презентације, предавања, презентација књиге, диктат, конкурси, он лајн радионца и радионице за деца.) Део се одвијао у онлајн формату и било их је 20, број посетилаца 800, а део у физичком простору, укупно 49, а број посетилаца је био 2450.
- Богат фонд Руског кутка је привлачио пажњу корисника различитих интересовања.
- У огранку “Медијана”, поред текућих послова, наставила се и побољшала сарадња са корисницима у пуном обиму. Реализоване изложбе, привукле су велики број корисника, представљане су приновљене књиге, организоване посете деце из вртића, а Огранак је постао веома жив и значајан информациони центар.
- Сарадња са медијима била је веома драгоцене и успешна у смислу представљања Библиотеке.

Стручно усавршавање библиотрекара

- У оквиру програма сталног стручног усавршавања запослених у библиотечно-информационој делатности, одржан је акредитовани семинар под називом „Вештачка интелигенција (AI) у библиотекарству – изазови и (или) могућности”. Стручно предавање одржала је Беба Станковић, библиотекарка саветница из сектора за заједничке

програме Народне библиотеке Србије.

- Стручно-научном скупу Заједнице матичних библиотека Србије Библионет, 18. по реду, који се одржао на Тари, присуствовали су представници Народне библиотеке „Стеван Сремац” Ниш. Стручни скуп се бавио представљањем и анализом циљева одрживог развоја у контексту библиотека.
- Библиотеку су стручним радом на тему „Пројектне активности као вид унапређења дигитализације библиотечке грађе Народне библиотеке „Стеван Сремац” у Ниш, представиле Александра Адић, дипл. библиотекар саветник и Соња Шуковић, виши дипл. библиотекар и директор, на међународној конференцији „Дигитална хуманистика 2” посвећеној дигитализацији културног наслеђа и новим методама рада библиотека.
- Организовано је посећен 66. Међународни сајам књига у Београду.

Издавачка делатност

- СЛАВА : књижица за народ и омладину. –Фототипско изд. / приредили Горан Максимовић, Јована Славковић. – Ниш : Народна библиотека „Стеван Сремац” , 2024 (Ниш : Пунта) . – 671 стр. : илустр. ; 29 cm
- Приређена су електронска издања Билтена приновљених књига 2023, Год. 16 бр. 31 (за период јануар-јун 2023. године) и Билтена приновљених књига 2023, Год 16, бр. 32 (за период јул-децембар 2023. године).

Сви послови у Библиотеци обављани су сагласно важећим законским прописима, подзаконским актима, правилницима, упутствима и стандардима, који регулишу обављање библиотечко-информационе делатности у јавним библиотекама, поштујући струковна начела и изворне вредности саме установе, негујући свој углед, углед заједнице у којој функционише и потребе и углед читаоца.

ЧЛАНОВИ, КОРИСНИЦИ И КОРИШЋЕЊЕ БИБЛИОТЕЧКО-ИНФОРМАЦИОНЕ ГРАЂЕ

Поштујући темељне поставке библиотеке као установе културе, са својом традиционалном улогом и вредностима које заступа, Библиотека је у медијима, заснованим на новим видовима комуникације и интернету, видела своју велику шансу за унапређење библиотечко-информационе делатности, у свим њеним сегментима. Модеран центар знања у својој локалној заједници, прва је у ланцу доприноса за развој читалачких навика и сталног усавршавања.

Библиотека организује посао на добробит свих, пре свега корисника чије задовољење потреба остаје и у дигиталном добу суштина библиотечких услуга, а квалитет услуга и програма ове јавне библиотеке тежи да буде такав да задовољи, али и унапреди интересовања и информационе, културне, сазнајне и друге потребе најразличитијих група корисника.

Како би задржала своје кориснике и регистровала већи број нових корисника, висину

чланарине за коришћење библиотечко-информационе грађе и услуга, као и услове за остваривање права на чланство, није мењала ни у 2024. години.

Годишња чланарина (за коришћење свих фондова Библиотеке)	700 дин.
Висина чланарине код колективног учлањивања (преко 20 лица)	400 дин.
Годишња чланарина за коришћење услуга Одељења књиге за децу	300 дин.
Висина чланарине код колективног учлањивања на Одељењу књиге за децу (преко 20 лица)	150 дин.
Дневна чланарина	100 дин.

Висина чланарине за коришћење библиотечко-информационе грађе и услуга и услови за остваривање чланства у 2024. години

Право на бесплатно учлањење у Библиотеку користила су деца предшколског узраста, ученици првог разреда основне школе, добитници Вукове награде, деца свих основних и средњих школа која су остварила одличан успех у текућој школској години као и лица са навршених 65 година живота.

Колективни упис првака вршен је на тај начин што су свим школама на територији Града Ниша, у току септембра и октобра месеца, биле достављане информације, а већини и приступнице за бесплатан упис првака у Библиотеку. Организовано и колективно су се уписивали прваци основних школа.

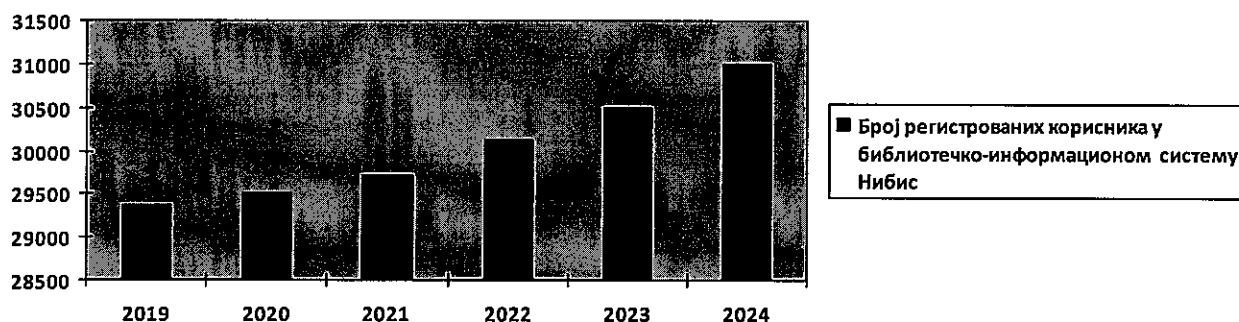
Уплата утврђене чланарине вршена је на два уплатна места и то : у седишту Библиотеке, на Одељењу белетристике (Ул. Боровоја Гојковића бр. 9) и на Одељењу књиге за децу (Синђелићев трг бр. 2).

Чланови Библиотеке, бесплатно су користили интернет у електронским читаоницама, поштујући прописана правила.

Поводом **23. априла, Светског дана књиге и ауторских права** и **14. децембра, Дан** **библиотекара Србије**, Библиотека је обрадовала своје кориснике попустом од **50%** на годишњу чланарину за децу и одрасле

У сложенем друштвеном окружењу, професионални библиотекар је, у 2024. години, својим радом и особинама, успешно одговорао на потребе свих својих корисника. Унапређеном информационом понудом, онлајн сервисима, разноврсним библиотечким услугама, испитивањем потреба грађана за услугама, Библиотека је усаглашавала своје понуде са потражњом корисника и на тај начин допринела повећању броја корисника.

У 2024. години, Библиотека је имала 30986 регистрованих корисника у библиотечко-информационом систему Нибис, што показује константан раст у односу на претходне године (у 2023. години било је 30509 регистрованих корисника, у 2022. години 30122, у 2021. години 29705, у 2020. години 29.516, а у 2019. години 29.363 корисника).

Радно време Библиотеке је радним данима од 7,30 до 20,00, суботом Библиотека ради од 8,00 до 13,00 часова, што је у складу са стандардима. Библиотечка статистика води се дневно, месечно и годишње на прописаним обрасцима односно у аутоматизованој бази података.

Позајмљивање и коришћење библиотечке грађе и извора, пружање информација о траженим књигама, популарисање књиге и установе путем изложби, издвајање књига за коришћење и расход, реализује се на Одељењу белетристике, Одељењу књиге за децу, Одељењу серијских публикација, Одељењу стручне књиге, Одељењу посебних и завичајних фондова и у огранцима.

Информације о фондовима Библиотеке, проверу и проналажење библиографских података, корисницима пружа стручно особље претрагом електронског каталога, а корисницима су обезбеђени и рачунари са приступом Интернету. Ове информације такође је могуће претражити и преко званичног веб сајта Библиотеке.

У Библиотеци се редовно ажурира веб сајт, а информације о организацији Библиотеке, одељењима, фондовима, услугама, стално су доступне.

За анализу библиотечког пословања веома су значајни статистички подаци, али су неопходни и квалитативни подаци о библиотечким услугама, коришћењу и корисницима. Број препоручених књига кориснику, претрага по задатој теми или кључној речи, распоређивање јединица у фонду, померање фонда због смештаја, давање информација о условима и начину уписа и коришћењу фондова, подаци су који показују заинтересованост библиотекара да библиотечке услуге буду што потпуније. Корисници, који долазе са конкретно дефинисаним потребама су у мањини, док је знатно више корисника који траже савете и информације од библиотекара. Сем налажења постојеће литературе читаоци добијају и најразличитија усмена упутства за долажење до информација које су им потребне (како се електронски претражује база Народне библиотеке „Стеван Сремац”, како се прегледавају дигиталне колекције, како се претражују базе података библиотека повезаних системом COBISS, као и низ упутстава за израду семинарских радова).

Захтеви корисника задају додатно ангажовање библиотечком раднику у смислу упознавања са најновијом текућом продукцијом, како њеном садржином, тако и са насловима, константног праћења свих информација које се тичу света књиге, писаца, издаваштва и медија.

Анализа иновација у библиотечко-информационој делатности, које библиотекарима примењују као примере добре праксе у свакодневном контакту са корисницима, има велики значај. Користе се сви расположиви библиотечки сервиси и потенцијали како би број корисника и број позајмљених библиотечких јединица било више у Библиотеци.

Одељење белетристике је у периоду јануар-децембар 2024. године имало 32874 посете, а издато је 69515 библиотечких јединица. Популација старија од 65 година, била је и у 2024. години веома заинтересована за коришћење библиотечко-информационе грађе у овом периоду (5070 активних сениора).

У Одељењу књиге за децу, током 2024. године било **14 480** посетилаца у свим категоријама.

По свим УДК групама, издато је **30657** публикација: сликовнице, белетристика за децу, основношколска лектира, фонд популарне науке и стручна литература, сликовнице и књиге на страним језицима, стрипови и периодика. Млади корисници су са радошћу користили богат фонд књига који им је био доступан. Током 2024. године дружило се са писцима, одржаване су промоције књига и радионице. Припрема и реализација различитих изложби и програма за децу и младе, вршена је на основу годишњег календара значајних датума, годишњица и ритма школских дешавања. Посебна пажња се посвећивала упису ученика основних школа у Библиотеку. Организована је посета и свечана додела чланских картица по школама, на велику радост малишана.

Реализовано је око 55 сусрета са децом разним поводима (промоције, нови чланови Библиотеке, стручне посете, радионица). Укупно је 1765 деце и ученика посетило Одељење кроз различите облике сарадње са школама и вртићима.

Активности Одељења књиге за децу, представљане су на сајту Библиотеке www.nbss.rs, као и на фејсбук страници Одељења и Библиотеке. Презентује се највећи део рада, у просеку две објаве недељно, односно око 100 објава годишње.

У Одељењу серијских публикација је, у току 2024. године, 7464 корисника затражило неке од домаћих часописа и новина. Укупно је издато 194017 јединица библиотечко-информационе грађе.

Дугогодишњи корисници, пензионери, који свакодневно долазе да прочитају дневну штампу, и даље су најбројнији корисници. И у овом периоду жене су мање користиле фонд у односу на мушкарце (789 жена и 6675 мушкараца). Студенти, као веома значајна категорија корисника, користе читаоницу за стручни рад, у којој је пријатна и мирна атмосфера за претраживање базе података потребних за писање стручних радова и учење. Најмногобројнији су у мају, јуну, септембру и октобру. Информације о траженој литератури су добијали од библиотечких радника на Одељењу и путем електронског каталога у који је похрањен целокупан фонд периодике.

Корисници су и у 2024. години, тражећи часописе информативно, долазили до идеје за писање стручног рада. Књижевни часописи и часописи из области историје, били су веома тражена литература за израду конкретних радова и реферата. С обзиром на то да имамо веома богат и садржајан фонд периодике, основни задатак је био да се корисницима открије и приближи публикација, да се привуку млађи и нови корисници, а задрже постојећи.

У Одељењу завичајних и посебних фондова, према НИБИС статистици :

- 173 корисника задужило је 361 завичајну монографску публикацију (159 корисника је задужило 346 завичајних монографских публикација, 1 корисник задужио је 1 монографску публикацију из Фонда старе и ретке књиге, 14 корисника 15 монографских публикација из посебних фондова).

Интерна Статистика Одељења за серијске публикације и некњижну грађу

- 23 корисника задужило је за читаоницу 528 свезака серијских публикација, а три корисника погледало је 12 разгледница и 13 фотографија.

Пружане су различите врсте информација а при том су консултовани различити извори и базе података.

У библиотечком огранку Народне библиотеке „Стеван Сремац” у Нишу, „Медијана”, у 2024. години, успешно је одржан континуитет у раду. Значајна и адекватна набавка књига, могућност претраживања преко библиотечко-информационог система НИБИС, као и низ промотивних активности, утицали су на то да је интересовање корисника за фонд огранка „Медијана” велико.

Стање објекта у коме се налази огранак „Ледена стена” и услови за обављање библиотечке делатности, услед продора воде након атмосферских падавина, угрожавајуће је како за књижни фонд тако и за кориснике и запослене. Због немогућности рада у потпуно неусловној просторији, у Огранку је обустављен рад. О наведеном проблему више пута су обавештаване надлежне службе и достављане фотографије са лица места, како би се појаснила тежина проблема.

У Одељењу стручне књиге рад са корисницима је специфичан и поклања му се велика пажња. С обзиром на чињеницу да се на Одељењу налазе књиге из свих области људског знања и структура корисника који посећују Одељење је посебна, што се може видети из статистичког прегледа. Најчешћи посетиоци су средњошколци, студенти, докторанди, научници (који литературу користе за израду семинарских, стручних, матурских, дипломских и мастер или докторских радова), али и остали који се научним темама баве из личних мотива интересовања.

Годишњи преглед за 2024 год. Фонд Фонд Одељења стручне књиге																				
Мес	посета по групама занимања								издато по групама УДК											
	ученици основне школе	ученици средње школе	студент	друштвена делатност	радикал	остали	предшколски узраст	Укупно	0 Општа грађа	1 Филозофија	2 Религија	3 Друштвене науке	5 Природне науке	6 Прихваћене науке	7 Уметност	8 Књижевност домаћа	8 Књижевност страна	9 Историја, Географија	Укупно	
јан.	8	39	60	280	24	212	0	623	51	396	108	217	24	110	73	0	115	195	1289	
феб.	13	40	74	261	35	200	0	623	45	391	118	249	29	112	50	0	89	184	1267	
мар.	6	35	89	330	18	210	0	688	37	409	107	230	42	157	42	0	121	228	1373	
апр.	5	34	47	298	21	193	0	598	37	364	93	188	30	127	34	0	114	188	1175	
мај.	9	42	54	239	21	168	0	533	34	306	110	199	23	103	23	0	114	181	1093	
јун.	12	42	59	291	12	172	0	588	59	310	67	226	27	127	33	0	150	182	1181	
јул.	5	13	44	272	4	132	0	470	32	355	91	217	23	91	28	0	107	127	1071	
авг.	12	23	40	322	7	98	0	502	33	288	75	195	13	138	31	0	110	114	997	
сеп.	11	11	30	203	2	76	0	333	19	219	65	132	11	95	25	0	96	101	763	
окт.	15	28	69	384	6	186	0	688	41	546	74	227	55	230	58	2	158	221	1612	
нов.	12	19	44	426	9	171	0	681	18	534	67	300	39	227	41	1	132	186	1545	
дец.	9	38	92	280	28	177	0	624	32	393	59	213	66	133	32	0	100	165	1193	
Укуп.	117	364	702	3586	187	1995	0	6951	438	4511	1034	2593	382	1650	470	3	1406	2072	14559	

Одељење стручне књиге, у 2024. години, укупно је посетио 6951 корисник, а издато је 14559 публикација

Интересовање корисника било је и за фондове страних књига, који се чувају у Одељењу (Фонд енглеске књиге, Фонд италијанске књиге, Фонд немачке књиге, Фонд руске књиге, Фонд француске књиге), као и за Збирку САНУ.

Како би се повећао број корисника, Библиотека је у току године организовала додатно и акције промотивних чланарина. Попустом од 50% на годишњу чланарину, обрадовали смо кориснике поводом Светског дана књиге и ауторских права и Дана библиотекара Србије.

У току године, у духу добре сарадње, са средњим школама и факултетима заинтересовани се упућују на колективни упис, који доноси предност умањене чланарине за групни упис преко 20 корисника.

Класична и електронска читаоница:

За разлику од ученика и студената који углавном, због мирне атмосфере али понекад и публикација које се не издају са Одељења, користе класичну читаоницу, остале структуре корисника служе се електронском читаоницом. У периоду од 6. до 23. септембра, улазне просторије и читаоница Одељења стручне књиге су реновиране. Преуређена читаоница сада има нови, лепши и пространији изглед. Она сада има 12 места, од којих је осам предвиђено за електронски рад, а четири места чине класичну читаоницу и намењена су класичној, штампаној грађи. У читаоници су инсталирана 8 компјутера, од тога је један намењен слепим и слабовидим особама са софтверским пакетом за читање са екрана и превођење симбола у матерњи језик, а други је саставни део ЕУтека кутка преко којег корисници могу да дођу до релевантних информација у вези са Европском унијом. Променом изгледа читаонице, проширена је и њена функционалност. Поред читалачког и научног рада, она је оспособљена за различите врсте предавања и других активности.

У читаоници за стручни рад Одељења **серијских публикација**, корисницима су на располагању 4 (четири) рачунара који се налазе у другој просторији Одељења и могу да их користе сви чланови Библиотеке.

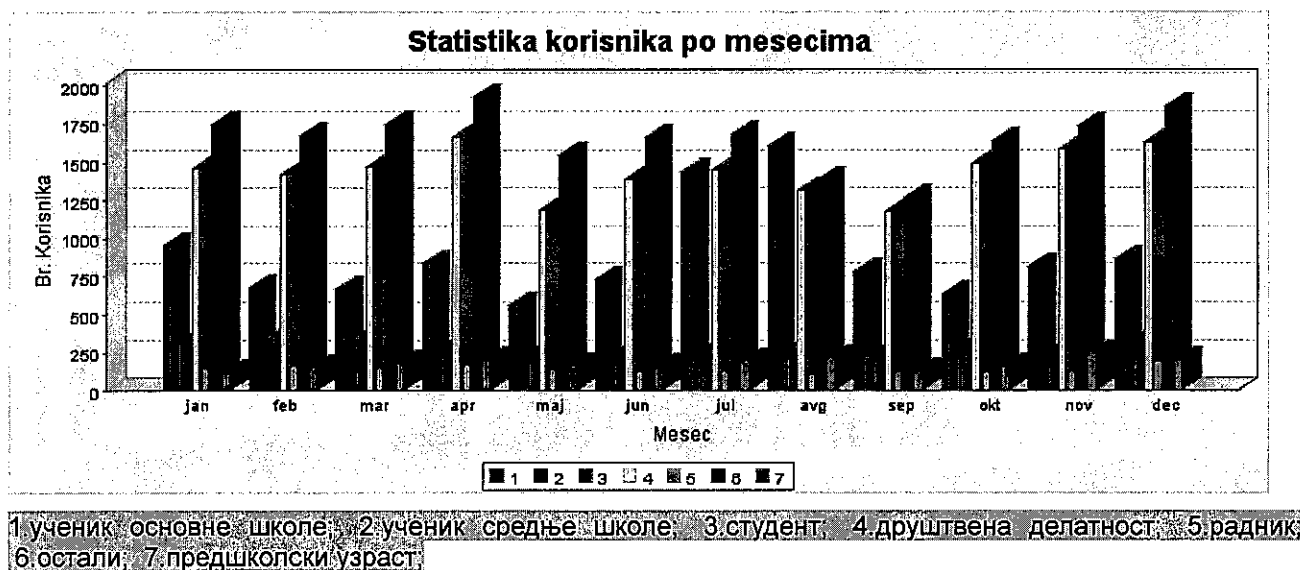
Свим корисницима пружане су следеће услуге:

- коришћење библиотечке грађе која се налази у фонду Одељења периодике
- помоћ при налажењу литературе, претраживање локалне и електронске базе података
- пружане су услуге старијим корисницима у виду побољшања информационе писмености и обучавање за коришћење интернета
- корисницима су пружане информације како да из електронске базе Нибис дођу до дигитализованих облика новина и часописа са одељења периодике

Рад са корисницима је приоритетан задатак и у том смислу су запослени ангажовани око пружања свих библиотечко-информационих услуга корисницима. Библиотечки радници на Одељењу дају свој допринос да се корисници у читаоницама осећају пријатно. Услуга се кориснику пружа пре свега личним контактом и зато су комуникационе вештине неопходне за сваког библиотечког радника. С обзиром да се управо периодика истражује у циљу проналажења адекватних информација, а пошто је грађа укорићена у великом формату или фасциклирана, њено коришћење је контролисано од стране радника на Одељењу због хабања. Упознавање са овом грађом и њено коришћење омогућено је у читаоници Одељења периодике где постоји већи број читалачких места.

Услуге електронске читаонице је користило више од 6500 читалаца. Како се услуга кориснику пружа, пре свега, личним контактом, неопходно је да библиотечки радници добро познају комуникационе вештине.

Корисници свих категорија су користили фондове Библиотеке током читаве године:

МАТИЧНЕ ФУНКЦИЈЕ

Одељење за матичну делатност Народне библиотеке "Стеван Сремац" у Нишу је у 2024 .год, у складу са чл.22. Закона о библиотечко-информационој делатности и подзаконским актима, обављало следеће послове предвиђене програмом и планом рада:

- Сачињавани су тромесечни и полугодишњи извештаји о раду и активностима Одељења за матичну делатност који су квартално достављани Министарству културе Републике Србије и Народној библиотеци Србије.
- У овој години извршен је **21 надзор** над стручним радом у библиотекама Нишавског управног округа. Надзорима су обухваћени организациони, просторни, технички, кадровски и други услови за обављање библиотечко-информационе делатности прописани важећим законским прописима, правилницима, упутствима и стандардима којима се регулише вршење ове делатности. О увидима у стање и услове рада и обављеним надзорима сачињени су записници са закључцима и предлозима мера за унапређење делатности, који су достављени библиотекама у којима су извршени, као и Одељењу за матичне послове, образовање, истраживање и развој библиотечко-информационог система Народне библиотеке Србије.

Надзори над стручним радом обављени су у библиотекама:

- **четири средње стручне школе:** Машинска школа, Електро-техничка школа "Мија Станимировић", Медицинска школа "Др Миодраг Лазић", Економска и Угоститељско-туристичка школа (све у Граду Нишу).
- **три Гимназије:** Прва нишка "Стеван Сремац", "Бора Станковић", "Девети мај" (у Граду Нишу).
- **14 основних школа:** Основна школа "Бранко Миљковић", Основна школа "Коле Рашић", Основна школа "Радоје Домановић", Основна школа "Иван Горан Ковачић",

Основна школа "Др Зоран Ђинђић", Основна школа "Вожд Карађорђе", Основна школа "Ђеле кула", Основна школа "Ратко Вукићевић", Основна школа "Бубањски хероји", Основна школа "Краљ Петар I", Основна школа "Душан Радовић", Основна школа "Сретен Младеновић – Мика", Основна школа "Чегар" (све у Граду Нишу) и Основна школа "Милан Ракић" у Медошевицу.

Министарству културе Републике Србије и Народној библиотеци Србије достављен је **Извештај о раду Одељења за матичну делатност за период октобар-децембар 2023.год, као и годишњи Извештај о раду Одељења за матичну делатност за 2023. год.**

Сачињен је План и програм рада Одељења за матичну делатност, са планом вршења надзора у 2024. год. Уз поштовање смерница за израду плана рада (активности, трошкови) попуњен је Захтев за пренос средстава за суфинансирање матичних функција током године. Све обједињено у јединствени документ и послато е-mail-ом и поштом у Министарство културе РС и Народну библиотеку Србије.

Прикупљени су и систематизовани извештаји и пратећи материјали три комисије са годишњег пописа у Народној библиотеци "Стеван Сремац". Сачињен је Извештај Централне комисије за попис 2023.год, који је достављен службама и руководству Библиотеке.

Анкетни упитник са подацима о најчитанијим и најчешће коришћеним домаћим ауторима и књигама у 2023.год, са три позајмна одељења Народне библиотеке "Стеван Сремац" попуњен је и послат у Одељење за матичне послове, образовање, истраживање и развој библиотечко-информационог система Народне библиотеке Србије.

Сачињене су препоруке матичне библиотеке за пројекте Народне библиотеке Меровина, Библиотеке "Вук Караџић", Алексинац и Библиотеке "Гордана Тодоровић", Сврљиг са којима су ове јавне библиотеке конкурисале у Министарству културе РС.

Службеници Одељења обавили су развоз рачунарске опреме, нових књига и преузимање отписаних публикација у огранак "Медијана" и Дечије одељење Народне библиотеке "Стеван Сремац".

Народна библиотека "Стеван Сремац" примила је захтев за суфинансирање матичних функција у 2024.год, уз смернице за израду плана матичне службе, са захтевом за пренос средстава.

Министарству културе Републике Србије достављен је:

- Програм и план рада Одељења за матичну делатност за 2024.год.
- План вршења надзора над стручним радом у библиотекама округа за 2024.год.
- Смернице за израду плана матичне службе, са моделом табеле утрошка средстава
- Захтев за пренос средстава за обављање матичних функција у 2024. год.

Народна библиотека Србије обавестила је матичне библиотеке дописом о стручном испиту у пролећном испитном року 2024. год, распореду и терминима семинара, са формуларом пријаве за стручни испит и пријавом за инструктивни семинар. Књиговезац и књижничарка Народне

библиотеке "Стеван Сремац" (због стицања вишег образовног звања и полагања диференцијалног испита) обавештени су о пријављивању, избору ментора за писмени рад и начину полагања стручног библиотекарског испита. Прослеђена им је актуелна литература за припрему стручног испита.

Послате су пријаве и документација кандидата за полагање стручног испита и кандидаткиње за стицање вишег звања у мајском испитном року из Народне библиотеке "Стеван Сремац". Информисани су о терминима оба семинара (праћење on-line), одабрали су ментора са којим су договорили тему писаног рада и преузели неопходну стручну литературу за припрему испита.

Обављан је практичан рад, консултације и инструкције библиотечким радницима задуженим за израду извештаја (анкета) за програм Мрежа библиотека Србије о раду школских библиотека за календарску 2023.год, односно школску 2022/23. год, са неколико специјалних библиотека, као и библиотекаима шест јавних, општинских библиотека Нишавског управног округа.

У Одељење за матичне послове, образовање, истраживање и развој библиотечног система НБС послат је извештај о утрошку средстава у Народној библиотеци "Стеван Сремац" (оснивача и сопствена средства) за куповину књига и периодичних издања у 2023. год, као и пројекција износа трошкова за куповину библиотечке грађе у 2024. год.

Службеници Одељења присуствовали су 19. фебруара радном састанку матичних служби свих матичних библиотека у Републици Србији, одржаном у Народној библиотеци Србије.

Прикупљање, ажурирање и слање недостајуће документације у Народну библиотеку Србије за Регистар јавних библиотека Србије - **Реш. о именовању** директора (Мерошина, Дољевац, Алексинац) и недостајућих статута (Гацин Хан и Народна библиотека "Стеван Сремац").

Службеници Одељења пратили су стручно предавање преко Zoom апликације на тему: "Израда анализе о раду библиотека", а касније је преузета и архивирана ова презентација библиотекара саветника Иване Тодоровић из Народне библиотеке Србије.

Из секретаријата установе преузет и у Одељењу архивиран штампани материјал (pdf) о ревизији у Народној библиотеци "Стеван Сремац", обављеној у периоду април- децембар 2023.год. и то; Записник и Извештај о ревизији, Извештај о стању у фондовима и одељењима, огранцима, покретном фонду, посебним фондовима, страној, старој и реткој књизи и број јединица који се предлажу за отпис по одељењима и фондовима након обављене ревизије.

Настављене су консултације, телефонске инструкције и обављан практичан рад са библиотечким радницима задуженим за израду извештаја (on-line анкете) за МБС базу о раду библиотека свих типова у Нишавском управном округу за календарску 2023.год, односно школску 2022/23. год.

Уговор о суфинансирању матичних функција за 2024.год, оверен, заведен и послат е мај-ом и поштом у четири примерка у Министарство културе Републике Србије.

У складу са евиденцијом регистра библиотека Нишавског округа Одељења за матичну

делатност и администратором базе МБС додељени су идентификациони бројеви (сигле), ажурирани подаци и корисничка имена за огранак који је прошле године започео са радом у Тешици и Покретни фонд Библиотеке "Вук Караџић" у Алексинцу.

Службеник Одељења присуствовао је предавању на тему: "Успостављање и одржавање система финансијског управљања и контроле корисника јавних средстава", одржаном у Регионалном центру за стручно усавршавање запослених у Нишу.

Разговор са запосленом и руководиоцем установе за децу ометену у развоју и са посебним потребама "Смех и суза" из Алексинца о могућности и условима да се књижни фонд ове специјалне установе региструје као библиотечка јединица у Централни регистар библиотека Србије.

Развоз нових књига из фонда у библиотечки огранак "Црвена звезда", огранак "Медијана" и Дечије одељење Народне библиотеке "Стеван Сремац". Службеници Одељења вршили су селекцију сувишака и поклоњених неинвентарисаних публикација без печата власништва, од њих формирали поклон-пакете књига и одвајали од осталих сувишака и расходованих књига које су отписиване из фондова Народне библиотеке "Стеван Сремац".

Обезбеђени су технички услови за праћење предавања на инструктивном семинару преко Zoom апликације кандидаткиње за стицање вишег звања и кандидата за полагање стручног испита из НБ "Стеван Сремац" у мајском испитном року.

У част светског дана књиге и ауторских права у НБ "Стеван Сремац" ауторка Јасмина Нинков, библиотекар саветник и директор Библиотеке града Београда претставила је публикацију "Нова библиотека-иновативност и социјална улога библиотека".

Извршен је увид и провера 80 извештаја о раду библиотека Нишавског управног округа свих типова за календарску 2023.год, односно школску 2022/23.год, и експортировано у програмску базу Мрежа библиотека Србије.

Обезбеђени су технички услови за праћење предавања (on-line) на консултативном семинару преко Zoom апликације и достављена стручна литература за припрему стручног испита кандидату из НБ "Стеван Сремац" који је успешно положен у мајском испитном року.

Службеници Одељења за матичну делатност учествовали су у организацији прославе 145. годишњице Народне библиотеке "Стеван Сремац" уз присуство гостију из Народне библиотеке Србије, Матице српске, претставника Града Ниша, библиотека из окружења, уз две изложбене поставке, доделу признања и пригодан уметнички програм.

Обележена је слава "Св. Ћирило и Методије" у простору Народне библиотеке "Стеван Сремац", уз присуство гостију, свештених лица, славску беседу и доделу захвалница.

Преузет је из рачуноводствене службе извештај о финансијском пословању Народне библиотеке "Стеван Сремац" у 2023.год, са реализацијом прихода и структуром трошкова у односу на изворна средства пројектована Планом финансирања за претходну годину.

Из Одељења набавке и обраде преузети су подаци и на основу тога сачињен је Извештај о

набавци књига и периодике у 2023.год, и ажурирани подаци о стању фондова Народне библиотеке "Стеван Сремац" на дан 31.12.2023. год.

Одељењу за матичну делатност Народне библиотеке "Стеван Сремац" достављен је захтев за верификацију школске библиотеке Основне школе за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом "Смех и суза" из Алексинца и документи о регистрацији установе од Министарства просвете РС и надлежног Привредног суда у Нишу.

Припремљена је неопходна документација и са директором установе договорен увид у стање и услове рада у ОШ "Смех и суза" у Алексинцу који је обављен 30. маја 2024.год, чиме су се стекли услови за регистрацију ове школске библиотеке у Централни регистар библиотека Србије.

Руководиоци општинских, јавних библиотека са подручја Нишавског управног округа обавештавани су о обавези достављања Извештаја о раду својих установа за 2023. год, и Програма рада за 2024.год, Одељењу за матичну делатност и Народној библиотеци Србије.

Јавним општинским библиотекама Нишавског управног округа достављени су стандарди и предлог за откуп књига и периодике у 2025. год, с потребним износом средстава, упутством и препоруком благовременог исказивања потреба код оснивача, као и дописом управника Народне библиотеке Србије.

Из ОШ "Смех и суза" достављен е-mail-ом и у штампаном облику захтев за верификацију (допуна документације) која се односи на опредељеног библиотекара за рад у школској библиотеци.

У Народну библиотеку Србије послата е-mail документација о регистрацији библиотеке Основне школе за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом "Смех и суза" у Алексинцу; скенирано Реш. о упису у регистар библиотека, Пријава за упис у регистар библиотека, Уписни лист за ОШ "Смех и суза", уз списак опреме и формулар за упис промена. У штампаном облику у Одељење за матичне послове, образовање, истраживање и развој библиотечно-информационог система Народне библиотеке Србије послат: Захтев за верификацију школске библиотеке, са допуном података о библиотечком раднику, Реш. Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС о верификацији ОШ "Смех и суза", као и Реш. Привредног суда у Нишу о упису у судски регистар ОШ "Смех и суза" у Алексинцу.

Службеници Одељења учествовали су у дистрибуцији и подели сувишака из фондова Народне библиотеке у парку "Светог Саве" у програму обележавања славе Града Ниша.

Сачињен је тромесечни **Извештај о раду** (април-јун). Извршено је шестомесечно сумирање рада у обављању матичних функција и анализа стања у библиотекама наведених у полугодишњем Извештају о раду Одељења за матичну делатност за 2024.год, у којима је обављен надзор над стручним радом или пружана стручна помоћ.

Из Одељења за матичне послове, образовање, истраживање и развој библиотечно-информационог система преузет је модел за израду шестомесечних (полугодишњих) **извештаја** о раду и активностима матичних служби. По овом моделу Одељење за матичну делатност сачинило **Информацију о активностима** Одељења за матичну делатност у

обављању матичних функција за период јануар-јун 2024. год. Информација о раду и активностима Одељења у обављању матичних функција у првој половини године послата је Министарству културе РС, Одељењу за истраживање и развој библиотечног система Народне библиотеке Србије, а достављена је помоћнику директора библиотеке за стручне послове и финансијској служби Народне библиотеке "Стеван Сремац".

Израђен је табеларни преглед бројног стања књига и серијских публикација у фондовима Народне библиотеке "Стеван Сремац" на крају 2023.год, у складу са стандардима о годишњем принављању публикација у јавним библиотекама у Републици Србији.

Из Одељења за матичне послове, образовање, истраживање и развој библиотечног система Народне библиотеке Србије послат је допис о потреби ажурирања и допуне Централног регистра подацима о јавним, општинским библиотекама који се односе на усвајање нових статута, измене одлуке о оснивању, као и именовање и статус руководиоца библиотека. Одељење за матичну делатност је извршило проверу документације и актуелне податке о општинским, јавним библиотекама Нишавског округа и новоусвојене акте и измењене податке проследило у Централни регистар библиотека Србије.

Из преосталих општинских, јавних библиотека Нишавског округа (Народна библиотека у Меровици, Библиотека "Гордана Тодоровић" при Центру за туризам, културу и спорт у Сврљику и Библиотека "Вук Караџић" у Алексинцу преузети су Извештаји о раду за 2023.год и Програми рада за 2024.год.).

Извршена је on-line регистрација четворо учесника стручног скупа Заједнице матичних библиотека Србије Библионет 2024. год, који се од 12. – 14. септембра одржава у хотелу "Оморика" на Тари у организацији домаћина, Народне библиотеке у Ужицу.

Извештаји о набавци књига из 2022. и 2023. год, преузети из Одељења набавке и евидентирано стање у фондовима Народне библиотеке "Стеван Сремац" крајем 2023.год. Израђен је табеларни преглед бројног стања књига и серијских публикација у фондовима Народне библиотеке "Стеван Сремац" на завршетку 2023.год, у складу са стандардима о годишњем принављању публикација у јавним библиотекама Републике Србије.

Радници Одељења су обиласком, заједно са овлашћеним лицима за контролу ПП опреме обавили увид у просторне услове за рад и стање књижног фонда у сва три огранка НБ "Стеван Сремац", на територији Града Ниша.

Службеник Одељења је учествовао у одабиру литературе из обавезног откупа књига Министарства културе Републике Србије за 2024. год, за библиотеке шесте категорије којима припада матична, Народна библиотека "Стеван Сремац" у Нишу.

Учешће на 18. стручно научном скупу Заједнице матичних библиотека Србије "Библионет 2024 год", који је одржан од 12. – 14. септембра на Тари у организацији домаћина Народне библиотеке Ужице. Централна тема скупа под називом "Библиотеке и циљеви одрживог развоја" обрађена је кроз предавања по позиву, промоције, радне и панел сесије.

Службеници Одељења за матичну делатност учествовали су у реконструкцији, адаптацији и уређењу Одељења и читаонице стручне књиге.

Радник Одељења похађао је инструктивно предавање о коришћењу програма "Искра" у јавним установама Републике Србије, организованом у Регионалном центру за стручно усавршавање у Нишу.

Ажурирана је евиденција, финансијски извештај НБ "Стеван Сремац" за 2023. год, стручна литература и архивирана документација на Одељењу за матичну делатност.

Министарству културе Републике Србије и Народној библиотеци Србије достављен је (квартални) тромесечни Извештај (информација) о активностима Одељења за матичну делатност у вршењу матичних функција за период јул - септембар 2024. год.

Радници Одељења учествовали су у евидентирању е-инвентара у простору Народне библиотеке "Стеван Сремац", припремајући одвожење дотрајалог и отписаног техничког и рачунарског инвентара на е – рециклажу.

Ажурирана је, допуњавана, систематизована и архивирана документација и стручна литература на Одељењу за матичну делатност.

Обавештени су библиотечки радници општинских, јавних библиотека Нишавског округа, у складу са обавезом континуираног стручног усавршавања из библиотечно-информационе делатности о одржавању акредитованог семинара у простору матичне, Народне библиотеке "Стеван Сремац".

У Народној библиотеци "Стеван Сремац" одржан је акредитовани семинар из програма сталног стручног усавршавања библиотекара јавних библиотека Нишавског управног округа. Тема семинара је била "Вештачка интелигенција (Artificial intelligence) у библиотекарству – изазов и (или) могућност", а аутор и предавач програма библиотекар саветник Беба Станковић из Народне библиотеке Србије. На семинару је учествовало 40 библиотекара из матичне и 13 из јавних библиотека Нишавског управног округа.

Директорима јавних библиотека Нишавског управног округа прослеђен допис управника Народне библиотеке Србије и обавештење на е-mail адресе о учешћу ових библиотека на манифестацији Ноћ библиотека, одржаној 06. децембра 2024. год.

Транспортирана је рачунарска и техничка опрема у библиотечки огранак "Медијана", преузети сувишци и отписани поклон пакети књига из огранка и довежени у Народну библиотеку "С.Сремац".

Сачињен је **Програм и план** обављања матичних функција Одељења за матичну делатност за 2025.год, са прилогом плана вршења надзора над стручним радом и увида у стање и услове рада у наредној години за све типове библиотека у Нишавском управном округу и достављен Министарству културе РС, Народној библиотеци Србије, руководству и службама Народне библиотеке "Стеван Сремац".

Након одржане манифестације "Ноћ библиотека" 6.децембра 2024. год. сакупљени извештаји о програмима који су одржани у Јавној библиотеци, Дољевац и Библиотеци "Вук Караџић",

Алексинач и придружени извештају матичне библиотеке за Нишавски управни округ о овој манифестацији који је послат у НБС.

Регистрација комбија Ford Transit, превоз купљеног инвентара у Одељење књиге за децу на Синђелићевом тргу, преузимање дотрајалог инвентара који се отписује са овог одељења и транспортовање у централну зграду Народне библиотеке, а затим и распоређивање књижног покретног фонда у возило.

Министарству културе Републике Србије и Одељењу за истраживање и развој библиотечког система Народне библиотеке Србије достављена је тромесечна информација о активностима Одељења за матичну делатност у обављању матичних функција за период октобар - децембар 2024. године.

У Одељење за матичне послове, образовање, истраживање и развој библиотечно-информационог система Народне библиотеке Србије копиран је, скениран и достављен у PDF формату Извештај о раду у 2023.год, и Програм рада за 2024.год, Народне библиотеке "Стеван Сремац".

Службеници Одељења за матичну делатност учествовали су у изради плана пописа и у раду комисије које обавља годишњи попис у Народној библиотеци "Стеван Сремац".

Сумирани су резултати рада у остваривању матичних функција и на основу тога сачињен је годишњи **Извештај о раду** Одељења за матичну делатност за 2024. год. Документ се доставља Министарству културе Републике Србије, Народној библиотеци Србије, руководству и службама Народне библиотеке "Стеван Сремац".

Настављена је едукација и контакти са библиотечким радницима и разговори са руководиоцима библиотека Нишавског управног округа.

НАБАВКА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ

Одељење набавке и обраде, у 2024. години, обавило је послове целокупне набавке монографских публикација за фондове свих одељења Библиотеке и огранке, каталожку обраду, физичку обраду и инвентарисање набављених монографских публикација.

Процес рада обухватао је следеће сегменте:

- Набавка књига
- Пријем набављених књига уз проверу и усклађивање са пратећим документом
- Завођење пропратног документа у НИБИС и дефинисање пакета
- Формирање пакета повлачењем каталожног записа из базе за сваки појединачни наслов
- Расподела књига из пакета у фондове одељења Библиотеке и унос цена књига
- Израда каталожних записа за нове наслове и ажурирање постојећих за допуњене наслове
- Физичка обрада књига
- Инвентарисање књига

- Штампање и лепљење бар код налепница
- Затварање пакета у НИБИСу.

ПОСЛОВИ НАБАВКЕ

Набавка књига врши се путем куповине, као примарног начина набавке, поклона и размене књига, првенствено са Народном библиотеком Србије. Циљ набавке је квалитетна и актуелна грађа која задовољава потребе свих корисника библиотечких услуга.

У 2024. години укупно је набављено 3537 монографских публикација.

Куповином је набављено 767 монографских публикација.

Поклоном је набављено 2770 монографских публикација.

У 2024. години реализована су два поступка Јавне набавке књига и том приликом купљено 767 књига.

Вредност купљених књига износи 890.674,00 динара.

За поступак прве јавне набавке књига припремљен је списак потребних наслова књига. Списак садржи 5 наслова књига (један наслов су сабрана дела у 12 књига) из области белетристике и стручне књиге.

Укупан број купљених књига у овом Поступку јавне набавке је 114 књига, укупне вредности 430.100,00 динара.

За поступак друге јавне набавке књига припремљен је списак потребних наслова књига. Списак садржи 230 наслова из области белетристике, дејча и стручна књига.

Укупан број купљених књига у овом Поступку јавне набавке је 653 књиге, укупне вредности 460.574.00 динара.

С обзиром на то да су поступци куповине књига реализовани у децембру месецу и да ће се већи део књига каталошки обрађивати и инвентарисати у 2025. години, може доћи до евентуалних промена у приказаном броју купљених књига. То ће се приказати изградом додатка уз овај извештај.

Поклоњене монографске публикације су из Откупа књига Министарства културе РС и поклон других дародаваца (издавачких кућа, аутора, разних удружења, организација, друштава, корисника Библиотеке).

Из Откупа књига Министарства културе РС набављено је 1525 књига.

Као поклон разних дародаваца набављено је 1245 књига.

Вредност свих поклоњених књига износи 1.903.350,00 динара.

Из Откупа књига Министарства културе и информисања РС за библиотеке, за одабир је понуђено 2533 наслова, 189 издавача и дистрибутера. **Буџет за Библиотеку био је 995.153,58 динара и у складу са овим новчаним износом су одабране књиге.** Књиге одабране из Откупа књига 2024. омогућиће попуњавање фондова Библиотеке издањима из 2023. године.

Поред одабраних књига, Комисија за Откуп је издвојила одређени број наслова са понуђеног

списка књига, као **књиге вредне пажње – књиге са звездицом** и Библиотека их добија у по једном примерку.

Списак за одабир наслова из Откупа књига 2024. достављен је Библиотеци од стране Народне библиотеке Србије у августу месецу текуће године. Извршен је одабир наслова, вредност одабраних књига усклађена је са додељеним буџетом и списак достављен Народној библиотеци Србије 09.08.2024. године

Реализација Откупа је кренула тек крајем октобра месеца, када су одабране књиге почеле да пристижу. По пријему књига, свим издавачким кућама је достављана оверена и потписана потврда о пријему истих.

Извештај о реализацији Откупа књига биће израђен до 15. 01. 2025. године, по захтеву Народне библиотеке Србије и њима достављен.

Током целе године пристизале су књиге, поклон разних дародаваца. Књиге су прегледане, направљена је селекција и одабир потребних за допуну фондова Библиотеке.

Сувишци су одвојени за размену, поклон другим библиотекама и Банкомат књига

Народна библиотека Србије је у неколико наврата у овој години учинила поклон у књигама Библиотеци, након нашег одабира са њихових понуђених спискова за поклон. На овај начин набављена су углавном издања НБС-а, књиге за фонд Завичајног одељења и стручна литература потребна за рад библиотекара.

За поклоњене монографске публикације, у овој години, урађено је **58 Спискова** као пратећи документ набављених књига, са подацима о наслову књиге, бројем примерака и процењеном вредношћу.

Наредни сегмент рада, **Пријем набављених књига**, вршен је уз проверу броја наручених и броја приспелих књига и усклађивање са пратећим документом.

Након провере књига и усклађивања са документом, подаци о набавци књига унети су у НИБИС. У **Групи инвентар** заведени су пропратни документи за сваку набавку. За купљене књиге то су рачуни, а за поклоњене, сачињени спискови књига са процењеном вредношћу књига. Уносом ових података дефинисани су пакети, који су добили свој ID број у НИБИС у. Кроз дефинисане пакете, обављени су поступци рада који следе, до самог затварања пакета након инвентарисања.

Формирање пакета врши се након завршене библиографске обраде. У овој години формирано је укупно **60 пакета**, повлачењем одговарајућих записи за сваки наслов из базе података у пакет. Формирањем пакета повезани су подаци о набавци и библиографски запис за сваку књигу и тако повезани, користе се при инвентарисању. Формирани пакет одговара заведеном пратећем документу.

У наредном сегменту рада, књиге из пакета су **расподељене** у одређене фондове библиотеке уз унос цене књиге. Код одређивања цене купљених књига врши се прерачунавање рабата и ПДВ а. Након ове фазе рада књиге су спремне за физичку обраду и инвентарисање.

Након инвентарисања књига извршено је **затварање** сваког појединачног пакета, што значи да су све књиге инвентарисане и да су сви унети подаци одговарајући.

Приликом набавке монографских публикација, водило се рачуна о библиотечким стандардима

који се односе на величине фондова појединих одељења Библиотеке, о тренутном стању фондова појединих одељења, о потребама и захтевима читалаца. У складу са тим је и вршен одабир књига и попуњавање фондова појединих одељења.

Да би се остварили сви циљеви набавке, првенствено актуелност и квалитет набављених књига, непрестано је праћена издавачка делатност, прегледавани каталози и сајтови издавачких кућа, праћени захтеви и потребе читалаца.

У периоду јануар-март 2024. године, радило се на књигама набављеним поступком јавне набавке који је реализова у децембру месецу 2023. године. Библиографски су обрађене и инвентарисане све књиге купљене у овом поступку.

По завршетку рада на поменутим књигама, које су део набављених књига у 2023. години, започета је набавка и инвентарисање књига за 2024. годину.

Набавка серијских публикација:

Настављена је континуирана набавка часописа и новина. Са издавачима је постигнут договор да годишта, односно свеске, које недостају у фонду, а они их поседују, доставе као поклон.

Куповином је приновљено 2318 свезака из 36 различитих домаћих наслова часописа и новина, укупне вредности 492317,00 динара (број свезака и укупна вредност ће се допунити када буду стигле свеске које још нису стигле за 2024. годину).

Поклоном је прибављена 650 свеска из 28 различитих домаћих наслова часописа и новина укупне вредности 360.060,00 динара (овај број обухвата наслове који редовно пристижу, као поклон издавача, као и свеске које недостају у насловима који се чувају).

За поклоњене серијске публикације, урађен је списак поклона као пратећи документ са подацима о наслову часописа, бројем свезака и процењеном вредношћу.

Путем институције поклона надокнађене су 2 свеске (1 годиште) часописа *Алманах института Конфуције*, 20 свезака (5 годишта) часописа *Македонска виделина*, 2 свеске (2 годишта) часописа *Нови легат*, 1 свеска (1 годиште) часописа *Задужбина*, 1 свеска (1 годиште) часописа *Књижевни лист*, 1 свеска (1 годиште) часописа *Пиротски зборник*, 4 свеске (2 годишта) часописа *Наставник*, 1 свеска (1 годиште) часописа *Теслијанијум*, 4 свеске (2 годишта) часописа *Исток*, 1 свеска (1 годиште) часописа *Призор*, 1 свеска (1 годиште) часописа *Браничево*, 6 свезака (2 годишта) часописа *Баштина*, 6 свезака (1 годиште) часописа *Војни ветеран*, 1 свеска (1 годиште) часописа *Поља*, 4 свеске (1 годиште) часописа *Златна греда*, 3 свеске (1 годиште) часописа *Просветни гласник РС*.

Одељењу серијских публикација уручена је вредна донација од некадашњег главног и одговорног уредника часописа „National geographic Srbija“. Реч је о обимној колекцији америчког издања часописа „National geographic“. Фонд је обогаћен за 39 годишта (352 свеске) овог часописа.

Набавка публикација за Одељење завичајних и посебних фондова:

- Са Одељења набавке и обраде, стигла је, обрађена и инвентарисана 341 монографска публикација (2 naslova су набављена куповином, остале су стигле као поклон)

- 12 наслова, односно 34 свеске новина и часописа (14 свезака часописа, 20 свезака поклона).
- 57 јединица некњижне грађе (рукописа - 6, ЦД – а - 12, филм/видео снимак -1 , фотографија - 7, плаката 31)
- 45 јединице ситног документационог материјала, укључујући и материјал за локалне изборе.

Набавка публикација за Одељење стручне књиге

У 2024. години, Одељење стручне књиге је свој редован фонд обогатило са 268 монографских публикацију:

- 251 књига - формат II
- 14 књига - формат III
- 3 књиге фонда енглеске књиге

Фонд Одељења белетристике обогаћен је са 1083 књига, а Одељење књиге за децу са 939 приновљених књига (према Нибис статистици).

ОБРАДА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ

У оквиру **библиографске обраде** урађена је каталогизација, стручна и предметна класификација набављених књига.

Нове књиге су библиографски обрађене у складу са Међународним стандардом за обраду моноградских публикација, ISBD(M) и стручним упутствима прописаним правилником за обраду библиотечке грађе.

Стручна класификација грађе је урађена према правилима Универзалне децималне класификације (УДК), а предметна класификација према важећим међународним стандардима.

Сваки набављени наслов претражен је кроз електронски каталог. За сваки нови наслов урађен је нови запис у НИБИС у. За постојеће наслове ажурирани су већ постојећи скраћени записи. Израдом записа ажурирана је база података и настављено формирање електронског каталога, основног информационог инструмента Библиотеке.

Записи су урађени у складу са UNIMARC форматом, јединствени формат за унос и размену података и у потпуном ISBD облику, што подразумева унос свих потребних података о књизи, које предвиђа Међународни стандард за обраду монографских публикација ISBD (M).

Израдом библиографских записа и електронског каталога, корисницима Библиотеке је омогућено проналажење библиотечке грађе.

У 2024. години је верификовано 1975 библиографских записа.

Набављене књиге су **физички обрађене и инвентарисане.**

Физичка обрада обухвата стављање печата власништва и печата за инвентарни број на сваку набављену књигу.

Инвентарисање књига врши се у НИБИСу и уједно формира електронска књига инвентара за монографске публикације. Приликом инвентарисања свакој књизи је додељена сигнатура, која одређује њено месту у фонду Библиотеке. За сваку инвентарисану књигу одштампане су по две бар код налепнице, које омогућавају електронско задуживање и раздуживање.

Број физички обрађених књига	4908
Број инвентарисаних књига	4908
Број одштампаних бар код налепница	9816

Електронски инвентар се непрестано прати, контролише и ажурира када је то потребно. Након обављених свих сегмената рада, набављене књиге су достављене одељењима.

У периоду јануар-март 2024. године, радило се на књигама набављеним поступком јавне набавке који је реализова у децембру месецу 2023. године. Библиографски су обрађене и инвентарисане све књиге купљене у овом поступку.

По завршетку рада на поменутим књигама, које су део набављених књига у 2023. години, започета је набавка и инвентарисање књига за 2024. годину.

Обрада и инвентарисање публикација на Одељењу завичајних и посебних фондова:

- Обрађене су и инвентарисане 54 библиотечке јединице звучне грађе, 24 јединице сликовне грађе, 15 јединица рукописне грађе, 8 библиотечких јединица компјутерских формата
- За нове наслова серијских публикација урађени су ИСБД записи Ниш(л) и ја, Хроника Огранка Сану у Нишу.
- Инвентарисано је 25 годишта серијских публикација у 150 свезака
- С других одељења пребачено је на Одељење завичајних и посебних фондова 6 монографских публикација, што је евидентирано кроз инвентарску књигу у рубрици Напомене (Одељење књиге за децу- 3, Стручна књига -1, Месна заједница - 1).

Обрада и инвентарисање публикација на Одељењу стручне књиге:

Након редовне ревизије библиотечког фонда која је завршена 2023. године, одвојен је један број књига, које се не користе често, за депозит. Године 2024. приступило се њиховом пресигнирању и физичком премештању како би се добило више физичког простора за нове књиге. Укупно је пресигнирано 370 књига и враћено на полице предвиђене за одлагање депозита, како би се ослободио већи простор за нове књиге.

Обрада и инвентарисање публикација на Одељењу серијских публикација:

Библиотечко-информациона делатност обухвата: прикупљање, обраду, заштиту, чување, представљање и давање на коришћење библиотечко-информационе грађе и извора.

Обављена је физичка обрада приспелих свезака, уписивање у књигу поште, увођење у контролне картоне у штампаној и електронској картотеци и вршење рекламација, уколико бројеви нису стигли или касне, сравњивање отпремница са приспелом грађом и разврставање износа по рачунима, у поље претплате, у електронској бази података; свакодневно улагање свезака и томова у полице као и њихово сређивање.

Ажурирање и редакција лисног и електронског каталога, инвентарисање и реинвентарисање библиотечко-информационе грађе је у току. У 2024. години, укупно је унето 259 библиографских јединица, инвентарисано је 146 и ажурирана су 69 годишта часописа и новина.

Завршено је инвентарисање часописа и новина из 2023. године. Урађена је библиографска обрада за неке нове наслове часописа који су пристигли куповином или путем поклона (*Слово*). Поред записа у НИБИС-у за сваки нови наслов, исписивали су се контролни картони. Настављена је израда аналитичког каталога чланака одређених наслова часописа (*Даница*, *и Техника*)

Фасциклирање неповезаних годишта за 2023. годину је завршено, а повезан је један део неповезаних годишта часописа из ранијих периода. У књигу инвентара је ажурирана врста повеза за наслове који су коришћени или фасциклирани.

Укоришћена су 82 тома новина, а фасциклирано је 78 годишта ревијалне штампе и часописа. Урађени су међаши и исписана сигнатура за нове наслове часописа и новина. За неке наслове часописа (*Задужбина*, *Македонска виделина*) и за додатке из часописа (*Недељник и Нин*, *Живот плус*, *Блиц магазин*, *Политика магазин*) урађен је меки повез.

Ажурирање електронског каталога и фонда на Одељењу књиге за децу

Вршено је ажурирање фонда, у смислу одржавања фонда на полици (отварање нових позиција) као и ажурирање електронског каталога, уједначавање сигнатура, премештај по потреби, ажурирање библиографског записа, штампање нових налепница са баркод ознаком.

У 2024. години ажурирано је 100 записа и одштампано више десетина нових налепница у зависности од броја примерака одређеног наслова и потребе да се нестале и похабане налепнице замене. За потребе израде електронских изложби књига (презентације), ажурирано је око 50 записа.

КУЛТУРНО – ОБРАЗОВНА ДЕЛАТНОСТ

Културни садржаји и информације из различитих области свакодневног живота, осим књиге и читања важан су део потреба савременог корисника. Промоцијом књиге и читања, презентацијом свих врста библиотечке грађе, како у физичком тако и у онлајн простору, показивали смо бројне садржаје (едукационе садржаје, информативне и мотивационе изложбе, тематске поставке и препоруке библиотекара) покушавали и успевали да

заинтересујемо велики број корисника за коришћење услуга Библиотеке .

Редовни, свакодневни послови: израда чланских карти, плаката, реализација изложби, осмишљавање графичких решења у различите сврхе, фотографисање релевантних догађања у Библиотеци, пружање актуелних обавештења на ФБ профилу Библиотеке, доприносе, у великој мери, успешној реализацији културно-образовне делатности.

Реализоване активности и број посетилаца у 2024. години:

У години када је Библиотека обележила 145 година од свог оснивања, својим активностима и стратегијом, у доброј мери је успела да утврди критеријуме свог деловања у датим околностима. Свака активност организована је у складу са струковним начелима која поштују изворне вредности саме установе.. У протеклом периоду реализоване су следеће активности:

1. фебруар (22)

У пратњи васпитачице Јелене и патронажне сестре Иване Библиотеку је посетила група предшколаца из вртића „Маслачак”. По обиласку Библиотеке, донето је неколико закључака: да је 145 година „у ствари, ко зна колико много”; да је „Стеван Сремац био писац, а свештеник Јероним – добар човек”; да су „степенице дрвене, али да деца слободно могу да се пењу” и да је комби као „права мала библиотека, само што може да се вози”. Све у свему, озбиљност, пре свега... и много деčјих осмеха, уз обећање да ће нам „обавезно” доћи на рођендан.

9. фебруар (62)

Пред бројном публиком у Народној библиотеци „Стеван Сремац” Ниш представљен је роман „Песма о три света” Владимира Пиштала. О овом роману-песми, поред аутора Владимира Пиштала, говорили су и књижевник Селимир Радуловић, управник Библиотеке Матице српске и Ненад Шапоња, рецензент и издавач. Модератор вечери била је Емилија Радмиловић.

23. фебруар (75)

Представљена је књига „Српско културно благо” антрополога, књижевника и синеасте Бојана Јовановића. Општи приказ, културолошки значај и књижевну вредност овог драгоценог издања изнео је проф. др Драгиша Бојовић. Протођакон др Драган Стаменковић је пастирским приступом и зналачком анализом приближио публици сакрални аспект културног блага Србије представљеног у овој књизи. Модератор вечери био је др Велибор Петковић. Изабране текстове читала је Емилија Радмиловић.

14. март (37)

У пријатној књижевној атмосфери представљена је књига есеја „Оживљавање диносауруса” српског књижевника Мирка Демића. Поред аутора, о структури књиге и о њеној својеврсној документарности, говорио је др Владимир Б. Периф, главни и одговорни уредник књижевног часописа „Корац”. Модератор вечери била је Емилија Радмиловић.

21. март (113)

У част Светског дана поезије, у оквиру 15. Медијана фестивала деçјег стваралаштва и стваралаштва за децу, у Народној библиотеци „Стеван Сремац” Ниш одржано је поетско вече по мотивима из књижевности песника Власте Ценића. Пред бројном публиком и плејадом српских песника за децу – гостију Фестивала, програм су извели ученици и наставници основних школа села Нишавског округа.

4. април (21)

Народну библиотеку „Стеван Сремац” посетила је група малишана из вртића „Невен” ЈПУ „Пчелица”. На поклон сно добили неколико цртежа на тему „Како замишљамо библиотеку” и чули децју песму „Љубав је...” (извођење са врпољењем и показивањем рукама).

11. април (16)

Одељење завичајних и посебних фондова Народне библиотеке „Стеван Сремац” у Нишу посетили су студенти основних, мастер и докторских студија Департмана за србистику на Филозофском факултету у Нишу. Професоркама Мирјани Бојанић Ћирковић, Татјани Трајковић и Јелени Стошић, и њиховим студентима представљени су историјат Библиотеке, значај завичајне грађе и принципи формирања завичајних фондова.

20. април

Поводом 23. априла, Светског дана књиге и ауторских права, Народна библиотека „Стеван Сремац” даривала је попуст од 50% на годишњу чланарину за децу и одрасле. Од 20. до 30. априла 2024. године, годишња чланарина за коришћење свих фондова Библиотеке износила је 350 динара, док је за коришћење само фонда Одељења књиге за децу чланарина била 150 динара.

23. април (35)

У част Светског дана књиге и ауторских права, у Народној библиотеци „Стеван Сремац” представљена је књига „Нова библиотека – иновативност и социјална улога библиотека” Јасмине Нинков, политиколога и библиотекара саветника, директорке Библиотеке града Београда. У име издавача о књизи је говорио Мирко Марковић, библиотекар саветник, оснивач Интернет клуба Србија. Модератор програма била је Емилија Радмиловић.

13. мај (око 200)

Свечаном академијом у сали Светосавског дома у Нишу, Народна библиотека „Стеван Сремац” је у присуству представника државних, црквених и војних власти, као и бројних званица, прославила 145 година свог рада и деловања. У име Министарства културе Републике Србије, академији је присуствовао министар културе г. Никола Селаковић са својим сарадницима. После извођења националне химне, скуп је поздравила директорка Народне библиотеке „Стеван Сремац” Соња Шуковић, док је овогодишњу Свечану беседу казивао песник и антологичар Селимир Радуловић, управник Библиотеке Матице Српске. Министар културе Никола Селаковић је у свом обраћању посебну пажњу посветио историјском значају Народне библиотеке „Стеван Сремац”, као једне од најстаријих институција културе југа Србије. То је била прилика да се наша установа захвали својим пријатељима и сарадницима: министру културе г. Николи Селаковићу за доследан дугогодишњи рад на очувању српске традиције и неговању културе сећања, г. Петру Бабовићу, начелнику Нишавског округа, за бројне донације и подршку у раду Библиотеке, као и књижевнику и нашем завичајном писцу Браниславу Јанковићу. У уметничком делу програма учествовали су: Александар Крстић, глумац нишког Народног позоришта, Хаџи Лазар Лазаревић, баритон, уз клавирску пратњу Страхиње Марковића, Женски хор СКЦ којим је дириговала Ивана Мирковић и Војни оркестар Ниш на челу са диригентом мајором Дејаном Ђорђевићем. Програм је водила Емилија Радмиловић.

17. мај (22)

Уз подршку Националног савета Македонаца у Србији, у организацији Удружења Македонаца „Вардар“ из Ниша и Народне библиотеке „Стеван Сремац“, одржано је књижевно вече посвећено македонској култури. Председник Удружења Македонаца Нишавског округа „Вардар“ г. Благе Петрушевски представио је две младе талентоване македонске списатељице Клару Љубевску и Ивону Петровску. О њиховом стваралаштву говориле су рецензенткиње Елизабета Павловска и Оливера Трајковска. Публика је била у прилици да поезију на македонском језику чује и кроз изванредан избор модерне македонске музике.

24. мај (54)

У Народној библиотеци „Стеван Сремац“, обредом резања колача, свечано је обележена крсна слава установе Св. Ћирило и Методије. Домаћица славе за ову годину била је колегиница Славица Кончар. У част свете солунске браће и Дана словенске писмености и културе, одржана је и кратка презентација наслова из издавачке делатности наше библиотеке. Реч је о фототипском издању часописа „Слава“ који је излазио у Нишу током 1896. године. Ово је била прилика да честитамо пензију драгом колеги, вишем библиотекару Мирославу Алексићу, коме се у име установе захвалила директорка Соња Шуковић.

31. мај (64)

Пред бројном публиком у Народној библиотеци „Стеван Сремац“ одржана је трибина „Аутошовинизам у савременој српској књижевности и култури“, а повод је била књига „Одрођени књижевник“ аутора проф. др Зорана Аврамовића. О књизи „Одрођени књижевник“, говорио је проф. др Драгољуб Којчић, политички филозоф. Аутор Зоран Аврамовић је у свом обраћању истакао да се у „Одрођеном књижевнику“ бавио некњижевним ангажовањем писаца који су негативно писали о српској историји, култури и личностима и у својим јавним наступима оспоравали српске националне вредности.

1. јун (пролазници и гости)

Поводом Градске славе Св. Цара Константина у дворишту Народној библиотеци „Стеван Сремац“ отворена је изложба „Библиотеком кроз време“. Друга изложбена поставка под називом „Разгледнице Старог Ниша“ красила је окна спољних прозора Библиотеке. У празничном расположењу „Путујућа библиотека“ Народне библиотеке „Стеван Сремац“ кренула је у сусрет својим суграђанима. На плато испред Храма Св. цара Константина и царице Јелене, био је наш библиобус пун књига. Наши библиотекари Нишлијама су честитали Градску славу и даривали их књигама. Поводом Градске славе, Народну библиотеку „Стеван Сремац“, у поподневним сатима, посетили су представници Града Ниша са високим званичницима руских градова Курска и Шује, предвођени директором Руског дома у Београду Јевгенијем Барановим.

4. јун (47)

У Народној библиотеци „Стеван Сремац“, одржано је књижевно вече на коме је представљена монографија „Где дрвеће умире: магични реализам Живка Чинга“ Данијеле Костадиновић. Поред ауторке, о књизи су говорили др Весна Мојсова Чепишевска, редовни професор Филолошког факултета „Блаже Конески“ Универзитета „Св. Кирил и Методиј“ у Скопљу (Република Северна Македонија) и др Данијела Поповић Николић, редовни професор Филозофског факултета у Нишу. Други део вечери био је посвећен збирци поезије Аца Шопова „Дрво на брегу“ у преводу Данијеле Костадиновић. О стваралаштву Аца Шопова и преводилачком поступку Данијеле Костадиновић, говорио је мср Иван Антоновски, асистент

на Филолошком факултету „Блаже Конески” Универзитета „Св. Кирил и Методиј” у Скопљу. Данијела Костадиновић, ауторка монографије „Где дрвсће умире” и преводилац песничке збирке „Дрво на брегу” Аца Шолова, професор је Филозофског факултета у Нишу. Публика је била у прилици да чује и македонски мелос у уметничком извођењу сопрана Аните Ферлеж. Модератор вечери била је Емилија Радмиловић.

11. јун (49)

Библиотеку је посетио четврти разред ОИШ „Доситеј Обрадовић” са својим професорима Слађаном Стојковски и Бобаном Станковићем. По обиласку Библиотеке направљен је заједнички снимак – за успомену.

25. јун

Народну библиотеку „Стеван Сремац” посетила је Његова екселенција господин Рафал Перл, амбасадор Републике Пољске у Србији, са сарадником. Том приликом Библиотеци су поклоњене вредне књиге из пројекта „Пут књиге”, чији је циљ да се фондови локалних библиотека у Србији допуне делима пољских нобеловаца, популарних аутора и децјих писаца. Разговарало се о могућим облицима будуће културне сарадње између два народа. Посета је завршена обиласком Библиотеке.

16. август (87)

У дворишту Народне библиотеке „Стеван Сремац” отворен је тринаести по реду Фестивал поезије и прозе на народном говору „Преображењско појање”. После поздравне речи државног секретара у Министарству културе Републике Србије, др Дејана Антића, Фестивал је свечано отворио градоначелник Ниша г. Драгослав Павловић. Гостима, учесницима и бројној публици добродошлицу је пожелела директорка Библиотеке Соња Шуковић. Нишко вече, које се (традиционално одржава првог дана Фестивала, донело је штимунг старих нишких дворишта, а гости на кафи код Славке и Миже, били су Зоран Ђорђевић – Киси и Миња Илијева. Признање „Ранка Ранђеловић” за књижевно стваралаштво на старонишком градском говору, једногласном одлуком припало је Драгославу Петковићу – Петку Нишавцу. Уз дивне песме из филма „Зона Замфирова”, у извођењу Јоване Ђорђевић и аутентичне приче Милутина Најдановића, у двориште Библиотеке спустила се нишка ноћ.

17. август (72)

Уз изворну народну песму, у шаренилу предмета народне радиности и мноштву дијалеката из свих делова југоисточне Србије, одржано је и друго вече XIII Фестивала поезије и прозе на народном говору „Преображењско појање”. По саопштењу Одлуке жирија књижевног конкурса Фестивала, додељене су награде и признања у категоријама поезије и прозе и представљене две нове књиге писане на дијалекту. Организатори Фестивала донели су одлуку да се признање „Реч баштине” за изузетан допринос у очувању лужничког говора и књижевног стваралаштва на дијалекту, постхумно додели Драгославу Манићу Форском. У музичком делу програма наступила је певачка група Верице Милутиновић. Организатори Фестивала су Друштво уметника „Светионик”, Нишки песнички круг, Удружење грађана „Јавне манифестације” и Народна библиотека „Стеван Сремац”, која као домаћин Фестивала, под својим сводовима традиционално окупља ствараоце на народном говору.

17. септембар

Архитекта Хаџи Иван Реди поклонио је Народној библиотеци „Стеван Сремац” фототипско издање књиге „Са Њ. В. Краљем Миланом на истоку” - путничке белешке Михаила Рашића,

краљевог ађутанта.

18. септембар (37)

У оквиру 33. Књижевне колоније „Сићево”, током три књижевне вечери, писцима – учесницима Колоније, домаћин ће бити Народна библиотека „Стеван Сремац”. Прво вече – Књижевни аутопортрети: Милица Слива, Игор Трпчески и Стефан Марковић. Разговор су водили Милена Мишић Филиповић и Велибор Петковић.

19. септембар (46)

У оквиру манифестације „Дани македонске културе”, у Народној библиотеци „Стеван Сремац” одржано је књижевно-поетско вече. Гости библиотеке били су: Игор Трпчески, песник и глумац Народног позоришта „Војдан Чернодрински” из Прилепа и Благе Петрушевски, председник Удружења Македонаца Нишавског округа „Вардар”. Манифестација „Дани македонске културе у Нишу” одржава се од 2014. године у организацији Удружења Македонаца „Вардар” Ниш и традиционално окупља бројну публику заинтересовану за стваралаштво на македонском језику.

19. септембар

У Народној библиотеци Ниш, у оквиру програма Књижевне колоније Сићево је уручена вредна донација фонду Одељења серијских публикација. У питању је колекција америчког издања часописа „National Geographic”, коју нам је поклонио гост Колоније Игор Рил, некадашњи главни и одговорни уредник „National Geographic Srbija”. На донацији се, у име Народне библиотеке „Стеван Сремац”, захвалила помоћница директорке Славица Младеновић.

19. септембар (33)

33. Књижевна колонија „Сићево” у Народној библиотеци „Стеван Сремац” Ниш. Књижевни аутопортрети: Александар Лукић, Бојан Васић и Живојин Ракочевић. Разговор су водили Милена Мишић Филиповић и Велибор Петковић.

20. септембар (27)

33. Књижевна колонија „Сићево” у Народној библиотеци „Стеван Сремац” Ниш. Књижевни аутопортрети: Урош Димитријевић, Марко Поропатић и Витомирка Требовац. Разговор су водили Милена Мишић Филиповић и Велибор Петковић.

24. септембар

У Народној библиотеци Крушевац одржана је међународна конференција „Дигитална хуманистика 2”. Напу библиотеку стручним радом на тему „Пројектне активности као вид унапређења дигитализације библиотечке грађе Народне библиотеке „Стеван Сремац” у Нишу”, представиле су Александра Аџић, дипл. библиотекар саветник и Соња Шуковић, виши дипл. библиотекар и директор Библиотеке.

2. октобар (107)

У Градској кући у Нишу одржана свечана додела награда поводом Међународног литерарно-ликовног конкурса, кога Народна библиотека „Стеван Сремац” Ниш организује у част Светског дана књиге за децу. Овогодишњи, 23. по реду, конкурс назван је „Ма шта ми рече, Андерсен и Ршум на чаробном ћилиму лете!” и посвећен је животу и стваралаштву Љубивоја Ршумовића. Специјални гост је, поред деце, био славни Ршум, песник који је обојио

детињство многих генерација. У име градоначелника Ниша, свечаност је отворио заменик градоначелника Лука Гашевић, док је присутне поздравила директорка Народне библиотеке „Стеван Сремац” Соња Шуковић. Потом је свечаност прерасла у радосну игру глумаца нишког Позоришта лутака и деце, а све у славу поезије Љубивоја Ршумовића. Песник је говорио своје стихове, примао честитке за свој 85. рођендан, лично делио награде и разговарао са децом. И само да подсетимо, УНЕСКО је за Светски дан књиге за децу одредио дан рођења Ханса Кристијана Андерсена, у жељи да деца света приме поруку „о магији књижевног надахнућа и важности развијања љубави према писаној речи”.

4. октобар (92)

У Народној библиотеци „Стеван Сремац”, пред бројном публиком представљен је роман „Утваре” српског и нишког завичајног писца Бранислава Јанковића. Верне читаоце романа Бранислава Јанковића, који су кишовито јесење вече провели у Библиотеци, занимала је даља судбина главног јунака Јеврема, и наравно, детаљи везани за нови пишчев ангажман – рад на филмским сценаријима. Разговор је водила Емилија Радмиловић.

29. октобар (243)

У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије, отворена је изложба „Београд – Заштићена подручја”. Изложба је посвећена заштићеним подручјима нашег главног града, са освртом на заштићене примерке дендрофлоре. Поред богато илустрованих паноа, у форми видео-радова видели смо поетске приказе етнолошких тумачења, предања и митова о дрвећу ауторке Кристине Влаисављевић. Изложба је била отворена до 15. новембра.

8. новембар (67)

У оквиру програма сталног стручног усавршавања запослених у библиотечко-информационој делатности, одржан је акредитовани семинар под називом „Вештачка интелигенција (AI) у библиотекарству – изазов и (или) могућност”. Вештачка интелигенција (AI) је област која се брзо развија на глобалном нивоу и важно је, ако не и кључно, да библиотеке буду ангажоване у што бољем разумевању њеног утицаја на професију. Стручно предавање одржала је Беба Станковић, библиотекарка саветница из Сектора за заједничке програме Народне библиотеке Србије.

26. новембар (93)

Представљена је књига „Можеш ти то, мама” др Драгане Бојић. О томе како се већ четврт века бори за достојанствен живот сина који има церебралну парализу и вишеструку ометеност, како се са тим носи као мајка и лекарка, говорила је ауторка, специјалиста интерне медицине и судски вештак за област кардиологије. **Промоцију књиге пратила је и презентација ауторке.**

28. новембар (87)

Пред бројном публиком у Народној библиотеци „Стеван Сремац” Ниш представљен је роман „Празан ход Месеца” Милице Радуловић. „Празан ход Месеца” је четврта књига, а трећи роман Милице Радуловић. Поред ауторке, на промоцији су учествовали др Марина Костић, др Велибор Петковић, глумица Мирјана Ђорђевић и уметник Срђан Сиђа Живковић.

6. децембар (54)

У оквиру манифестације „Ноћ библиотека”, у Народној библиотеци „Стеван Сремац” представљени су добитници Књижевне награде „Политикин Забавник”. Манифестација „Ноћ

библиотека” организована је први пут на иницијативу Министарства културе Републике Србије, у организацији Народне Библиотеке Србије. Учествовали су: Урош Димитријевић, роман „Даске” (2023), Александра Јовановић, роман „Црна птица” (2020), Стефан Митић Тићи, роман „Ја сам Акико” (2018) и као модератор Велибор Петковић.

27. децембар (81)

У пријатној књижевној атмосфери представљена је „Слава – књижица за народ и омладину”, фототипско издање првог књижевног часописа са југа Србије, које је објавила Народна библиотека „Стеван Сремац”. У програму су учествовали приређивач „Славе” др Горан Максимовић и уметница Јана Милић са нумерама „Не ломи ми лојзе” и „Прошета се Јовка Кумановка”.

Присуство медија може се сматрати задовољавајућим. Посећеност књижевних и уметничких вечери у просеку је око 50 гледалаца по догађају. Одељење за заједничке програме учествовало је у реализацији наведених дешавања, одржавало континуитет у активностима, и обављало и своје редовне свакодневне послове.

ЗАВИЧАЈНИ ФОНД

На Одељењу завичајних и посебних фондова током 2024. године обављали су се редовни послови у складу са Законом о библиотечко-информационој делатности: набавка, обрада, инвентарисање, пружање услуга корисницима, као и све друге активности усмерене на унапређење рада и промовисање завичајне грађе.

Расподела пакета:

За све библиотечке јединице некњижне грађе формирани су спискови поклона, како би се урадила расподела пакета у НИБИС програму и инвентарисала грађа.

Према списковима Снежана Спасић НГ 1, 2, 3, 4/2024 и НГ 2/2024, НГ 1, 2, 3, 4/2024 и Рк 1/2024 урађена је расподела пакета кроз следеће кораке: администрација инвентара, преглед и ажурирање, пријем, расподела јединица, завршетак пакета.

Евиденција серијских публикација:

О приновљеним свескама серијских публикација је редовно вођена евиденција у електронској картотеци, вршене су рекламације и праћене су све промене наслова, уредника, издавача и штампара кроз заглавље контролног картона.

Рађена је физичка обрада приспелих примерака грађе.

Евиденција Збирке документационог материјала:

- Ситна штампа (пропагандни материјал, програми манифестација и позивнице) се прикупљала, разврставала и евидентирала кроз контролне картотеке организатора манифестација).
- Чланци из „Народних новина“ су прилагани у грађу за прес клипинг.
- Материјал различитог садржаја прилаган у хемеротеку.
- Отворене нове картотеке Нишпија и Персонална хемеротека: Огњан Рилак, Јован Шурдиловић, Иван Фелкер, Милорад Додеровић, Мима Вуковић Курић, Риста

Трајковић, Мирјана Чершков, Мима Вуковић Курић, Драган Аранђеловић Ара, Оливер Милијић, новинар, Миливоје Миладиновић, уредник “Народних новина” .

Дигитализација:

- За потребе дигитализације издвојено је 248 публикација из збирке старе и ретке књиге.
- Интерно је вођен списак наслова и датума када је грађа уступљена Одељењу за дигитализацију и када је враћена.

Изложбе:

- Изложба о Бранку Миљковићу, поводом деведесет година од рођења (29. 01. 2024), Старе нишке пијаце (1.10), Кроз објектив нишких фотографа: управо венчани (19.11. 2024).

Сарадња с другим установама културе и културним радницима:

- Игору Бјелићу с Археолошког института Београд, пружене информације и пронађени текстови о мосту чији се остаци још увек налазе испред Стамбол капије за рад у међународном зборнику.
- Прикладни текстови о Стевану Сремцу, прослеђени глумцу Народног позоришта Ниш, Александру Крстићу, које треба да их презентује на прослави поводом 145 година Библиотеке
- Перици Крстићу пронађен материјал о почецима женског фудбала у Нишу, поводом објављивања монографије 100 година нишког женског фудбала
- Галерија савремене ликовне уметности Ниш, Народни музеј Београд, Музеј историје Југославије, поводом 60 година од смрти Ђорђа Андрејевића Куна, тражили податке о заглављу првог листа, после ослобођења Ниша у Другом светском рату. Дизајн заглавља Народног листа је урадио овај уметник. Пронађени подаци о томе.
- Марини Влаисављевић из Народног музеја Ниш, поводом учешћа на научном скупу, пронађене и пружене информације о уклањању и поновној изградњи Споменика краљу Александру у Нишу
- Соњи Вукашиновић, кустосу у Галерији савремене ликовне уметности Ниш, која ради монографију о Мирославу Анђелковићу, пронађене и дате на увид књиге које је илустровао.

Посете:

- Посета студената са основних, мастер и докторских студија Департмана за србистику на Филозофском факултету у Нишу. Представљен је Завичајни фонд, с посебним освртом на завичајну књижевност. (11. април 2024.) .

Објављени радови:

У *Панчевачком читалишту* је објављен рад Иване Петковић *Народна библиотека „ Стеван Сремац” Ниш - 145 година трајања* на 13 страна.

ИЗДАЈАМО СА ОДЕЉЕЊА КЊИГЕ ЗА ДЕЦУ:

Редовне активности

Упис нових чланова Библиотеке и обнова библиотечке чланарине за оне кориснике којима је истекла чланарина, препорука наслова за читање и издавање публикација.

Пружање информација корисницима у вези са различитим темама, лично и телефоном. Током године био је повећан број позива према корисницима који су дуже задржали позајмљене књиге. Одзив корисника добар и овај сегмент посла се обавља редовно (**обављено око 700 позива**).

Одабир наслова за набавку, на основу процене фонда, потреба корисника из поклона дародаваца.

Књиге из библиотечког огранка „Моша Пијаде“ су преинвентарисане (књиге у Нибису), а промена фонда евидентирана кроз свеску инвентара овог огранка (печат Одељења и налепница са бар код ознаком додати).

Извршен је редовни пријем приновљених публикација и њихов смештај по УДК систему. Вршила се тријажа фонда и припремао предлог за отпис књига за 2025. годину, неактуелна и општењена грађа.

Константно се вршила тријажа књига које су поклон разних дародаваца, а које се не могу уврстити у фонд Библиотеке, како би се одговарајуће књиге донирале градским и сеоским школама.

Планирано уређење редовног фонда – *Породица словенских књижевности*, је урађено, фонд словенских књижевности је постао целина, представљен је у оквиру Вукове недеље (новембар).

Фонд српске књижевности је преуређен, издвојена је Хрватска књижевност чија је сигнатура већ била урађена. Фонду српске књижевности су додате, у низу, и остале јужнословенске, а затим источно и западнословенске књижевности.

Започета је израда нових међаша за цео фонд, једна трећина међаша (око 50) је већ замењена новим. Фонд књига за омладину (Кутак за тинејџере) је добио нове маркице за обележавање смештаја као и књиге из Кутка за српски језик, књижевност и језичку културу (као припрема за обележавање истих кроз електронски каталог).

Припремане су и реализоване различите изложбе књига за децу и младе. На основу годишњег календара пратили су се значајни датуми, годишњице и ритам школских дешавања те у складу са тим се организовале активности. Поред значајних датума, који су редовни у програму, трудили смо се да актуелни годишњи циклус понуди нове датуме у односу на претходну годину (2023). Реализоване су групне посете деце предшколског узраста као и деце основношколског узраста.

Активности Одељења књиге за децу су представљене на сајту Библиотеке www.nbss.rs као и на фејсбук страници Одељења и Библиотеке. Презентује се највећи део рада, у просеку две објаве недељно (око 100 објава годишње), ове године је било више објава због повећаног обима посета поводом Дана матерњег језика и Изложбе књига „Буквар у Библиотеци“ (фебруар).

Програмске активности на Одељењу књиге за децу:

Јануар

- Обележавање Божића - представљање књига из фонда Одељења
- Зимске радионице „Време за читање“, „Време за цртање“
- Читамо заједно “Светски дан смећа”
- Читамо заједно “О толеранцији”
- Међународни дан образовања - Изложба књига „Психологија одрастања“
- У сусрет школској слави, Савиндану - свечана додела награда поводом 22. Међународног литерарно-ликовног конкурса „Бајка о срећном детињству : тако нас је очарала Десанка Максимовић“.
- Програм „Први пут у Библиотеци“ - Вртић „Зум, зум бубмбар“

Фебруар

- Дан читања наглас (прва среда) - Вртић „Британика“
- Расписивање 23. Међународног литерарно-ликовног конкурса “Ма шта ми рече - Андерсен и Ршум на чаробном ћилиму лете” - поводом 85 година живота и рада песника Ј. Ршумовића
- Од Дана матерњег језика (International Mother Language Day) до Националног дана књиге – Изложба књига „Буквар у Библиотеци“; изложба из приватне збирке књига Гордане Јовановић, проф. разредне наставе ОШ „Краљ Петар I“, са презентацијом „Од азбуке до буквара“ ауторке Г. Јовановић.

Март

- Дан жена - Вртић „Дечја земља“
- Представљање приновљених књига, две објаве
- Светски дан поезије - Вртић „Сунашце“, поезија домаћих песника, на Одељењу књиге за децу - гости 15. Медијана фестивал дечјег стваралаштва и стваралаштва за децу, Поетско вече на мотиве поезије Власте Ценића, модератор Виолета Јовић
- Светски дан оралног здравља, тема „Срећна уста - срећно тело“, ученици ОШ „Чегар“, додела чланских картица и Вртић „Весели пужић“ (Ново Село).
- Радионица креативног писања „Оснажи ме мислима“, ментор Александра Вићентијевић, БГБ и ЕУ инфо кутак Ниш, (петак и субота)
- Објављивање резултата Конкурса

Април

- Међународни дан књиге за децу - Разговори о Андерсену, ученици ОШ „Доситеј Обрадовић“ и ГО Медијана, пројекција цртаног филма „Царево ново одело“, анкета о Андерсену и бајкама
- Светски дан Рома - представљање фонда - „Најлепше српске бајке : антологија на

- српском и ромском језику“, у 8 томова, приређивач и преводилац Алија Краснићи
- Акција регресираних чланарина : 20 - 30. априла 2024.
- Дан планете Земље - „Планета против пластике“, ученици ОШ „Радоје Домановић“ Додела чланских картица ученицима

Мај

- Ускрс - представљање фонда периодике за децу „Светосавско звонце“
- Светски дан пчела - представљање нових књига: „Пчелица Љубица“ и „Биљке : занимљива питања и одговори“
- Св. Ћирило и Методије - Дан словенске писмености и културе – „Башта слезове боје : избор из словенских књижевности за децу“ - електронска изложба књига

Јун

- Међународни дан детета - тема деца и математика, ПУ „Пчелица“, вртић „Лане“
- Св. цар Константин и царица Јелена, градска слава – представљање књига из фонда „Осмех је најдражи гост : знаменити нишки издавач „Градина“ - књиге за децу“
- Светски дан заштите животне средине у новим књигама
- Ана Франк (1929-1945) : 95 година од рођења!
- Светски дан музике : музика, ноте и речи!

Јул

- Радионице Време за читање (уторак), Време за цртање (четвртак)
- Љубивоје Ршумовић – јубилеј – 85 година живота
- Национални дан науке – Никола Тесла, рођендан
- Светски дан шаха
- Недеља цртаног филма (филмови Маша и Медвед, Овчице, Плави зец...)
- Дан пријатељства

Август

- Летње Олимпијске игре
- Изложба књига Слободан Станишић – 85 година живота
- Светски дан мачака
- Светски дан младих и путописи
- Изложба књига Марко Поло
- Светски дан хуманости и (хумана) занимања
- Народне пословице
- Вексилологија
- Прослава почетка школске године

Септембар

- Међународни дан писмености – гост Русомир Арсић, поезија и изложба књига и слика
- Дани европске културне баштине
- Ноћ истраживача

Октобар

- Додела награда на Конкурсу Библиотеке поводом Светског дана књиге за децу

- Дечја недеља – Миџино поетско подне, Миња Илијева, Биљана Станојевић
- Међународни дан школских библиотекара
- Изложба књига Бранислав Нушић : 160 година од рођења

Новембар

- Вуков зраковет (Вукова недеља)
- Светски дан детета – Сарадња са Европском кућом Ниш, писац Стефан Митић Тићми и деца полазници радионице „Оснажи ме мислима“
- Душан Радовић – Књижевна награда „Душан Радовић“ БГБ

Децембар

- Изложба књига „Грозданини вртови – 90 година од рођења“
- Ноћ библиотеке – Даске / Урош Димитријевић; Александра Јовановић, Стефан Митић Тићми
- Дан библиотекара Србије – презентација Изволите на изложбу!
- Светски дан чаја, Чајанка у Библиотеци
- Новогодишње дружење с малишанима – Концерт „Песничко поигравање са Деда Мразом“ гости и извођачи деца из Заједнице за подстицање стваралаштва деце и младих “Дедина гаража”.

Радионице и број деце

Јануар

- Време за читање “Божих” - 4 учесника
- Светски дан смеха - 3 учесника
- Причамо о толеранцији - 3 учесника
- Савин дан и свечана додела награда Конкурса - 60 учесника
- Додела чланских картица Вртић “Зум, зум бумбар” – 15 учесника

Фебруар

- Светски дан читања наглас (прва среда) - Вртић „Британика“ - 15 учесника
- Програм „Први пут у Библиотеци“ - ПУ Пчелица Вртић „Лане“ - 25 учесника
- Изложба „Буквар у Библиотеци“ са радионицом:
- ПУ „Пчелица“, вртић „Маслачак“ и - 20 учесника
- ОШ „Ратко Вукићевић“ - 42 учесника (2 одељења) - 22. фебруар
- ОШ „Краљ Петар I“ - 45 учесника (2 одељења) - 27. фебруар
- ОШ „Бранко Миљковић“ - 48 учесника - 27. фебруар и 28. фебруар
- ОШ „Стефан Немања“ - 29 учесника - 27. фебруар
- Додела чланских картица ОШ „Радоје Домановић“ - 70 ученика (гости школе ОШ „Р. Домановић“)

Март

- ОШ „Ратко Вукићевић“ 38/ 2 одељења 2. разред (посета Изложби)
- ОШ „Ратко Вукићевић“ 40 / 2 одељења 4. разред (посета Изложби)
- ОШ „Ратко Вукићевић“ 21 2. разред (посета Изложби)
- 8. март - Вртић „Дечја земља“ - 16 учесника

- Светски дан оралног здравља - ОШ „Чегар“ 30 учесника, додела картица, Вртић „Весели пужић“ Ново Село - 24 учесника
- Светски дан поезије - Вртић Сунашце 2 - 20 учесника, на одељењу
- Светски дан поезије - гости 15. Медијана фестивал - 60 учесника
- Вртић „Дечја башта“, Паси Пољана - тема „Књига“ - 12 учесника
- Радионица креативног писања „Оснажи ме мислима“, ментор Александра
- Вићентијевић, БГБ и ЕУ инфо кутак Ниш, (петак и субота) - 16 учесника

Април

- Светски дан књиге за децу - ОШ „Доситеј Обрадовић“ и ГО Медијана, гост Маја Живковић, члан градског већа Општине Медијана - 55 учесника
- Додела чланских картица у школама: ОШ „Бранко Миљковић“, ОШ „Доситеј Обрадовић“, ОШ „Ратко Вукићевић“, ОШ „Радоје Домановић“ - око 150 учесника
- Дан планете Земље - Планета против пластике - ОШ „Радоје Домановић“ - 40 учесника

Мај

- Први пут у Библиотеци, ОШ „Чегар“, предшколска група – 25 ученика
- Први пут у Библиотеци, ПУ Пчелица, вртић „Плави чуперак“ – 20 детета

Јун

- Први пут у Библиотеци, ПУ Пчелица, вртић „Лане“ - 18 детета

Јул

- радионица Деца су украс света – 10 детета
- радионица Да сам ја научник 9 детета
- радионица Светски дан шаха - 5 детета
- радионица цртаног филма - 9 детета
- радионица поводом Дана пријатељства – 10 детета

Август

- радионица Олимпијске игре – 7 детета
- радионица Слободан Станишић - 15
- радионица О мачкама - 11
- радионица Путописи - 14
- радионица поводом Међународног дана хуманости, Да сам ја неко 5
- радионице Заставе света : вексилологија - 10

Септембар

- Дан писмености, Гост Русомир Арсић, ОШ „Стеван Синђелић“ (Каменица) – 25
- Европска недеља мобилности : заједнички јавни простор ОШ „Душан Радовић“ - 7
- Посета изложбе „Марко Поло“, ПУ Пчелица, вртић Славуј – 30
- Ноћ истраживача ОШ „Ратко Вукићевић“ - 20

Октобар

- Додела награда поводом Конкурса Библиотеке - 70
- Дечја недеља - Мињино поетско подне – 45

- Прва посета библиотеци ОШ „Коле Рашић“ - 10
- Међународни дан школских библиотека, ОШ „Важд Карађорђе“ 25

Новембар

- У сусрет Вуковој недељи, посете ПУ Пчелица, Пинокио, Палчић и ПУ Сунашце – 45
- Вукова недеља Бранко Радичевић: 200 година од рађења, Гимназија „Бора Станковић“ - 30
- Вукова недеља – Краљ Петар I, ОШ Чегар, ПУ Сунашце 2 – 60
- Међународни дан детета, Сарадња Европском кућом – 20 (Европска кућа)
- Међународни дан детета, ПУ Дечја машта, Удружење Дедина Гаража, ПУ Пчелица, Бубамара – 50
- Библиотрека као позорница ОШ Душан Радовић, драмска секција - 8
- Душан Радовић са нама, ПУ Жежева кућа – 8

Децембар

- Ноћ библиотека : 45 награда Политикиног Забавника.
- Урош Димитријевић, Александра Јовановић, Стефан Митић Тићми, 40
- Посета изложби Политикин Забавник – Краљ Петар ОШ Вожд Караџић - 60
- Посета Изложби Грозданини вртови маште : 90 година од рођења, ОШ Ратко Вукићевић – 30
- Чајанка у Библиотеци, ОШ Свети Сава – 25
- Писмо деда Мразу, Врић Британика – 15
- Новогодишње дружење, Удружење Дедина гаража 35/45 (родитељи)

Укупно је у 2024. години било 55 сусрета и 1 765 деце на програмима Одељења књиге за децу, разним поводима (нови чланови Библиотеке, стручне посете, радионице, промоције...), читаоница периодике Библиотеке, Градска кућа, Европска кућа..

Бесплатан упис нових чланова (предшколска деца, ученици првог разреда и ученици са одличним успехом)

- ОШ “Радое Домановић” (јануар)
- ОШ “Доситеј Обрадовић” (фебруар)
- ОШ “Бранко Миљковић” (април)
- ОШ “Ратко Вукићевић” (април)
- ОШ “Чегар” предшколска група (мај)
- Вртић “Зум, зум бубмбар” (јануар)
- ПУ Пчелица „Бубамара“ (октобар)
- ОШ „Краљ Петар I“ (новембар)

Конкурс

Одржана Свечана додела награда поводом 22. Међународног литерарно-ликовног конкурса Библиотеке “Бајка о срећном детињству : тако нас је очарала Десанка Максимовић” (за 2023. годину).

Расписан 23. Међународни литерарно-ликовни конкурс “Ма шта ми рече - Андерсен и Ршум на чаробном ћилиму лете” - поводом 85 годишњице рођења Љубивоја Ршумовића. Трајање Конкурса од 12. 02 – 12. 03. 2024. Објава резултата Конкурса је 29. 03. 2024. на сајту Библиотеке. Чланови жирија за оцену литерарних радова су завичајна песникиња Миња Илијева, песник Русомир Арсић и Маја Новаковић, виши дипломирани библиотекар, руководилац Одељења. У жирију за ликовне радове су мр уметности Бојан Живић, редовни професор Факултета уметности Универзитета у Нишу и Љубиша Николић, дипл. библиотекар за послове реализације културних програма. Награђени учесници ће добити дипломе или похвалнице као и књигу на дар. Укупно 59 награђена ученика (23 литерарних и 36 ликовних радова). Свечаност поводом доделе награда за учеснике Конкурса биће накнадно одржана.

Дружење с писцима и радионице

Током 2024. настављено је дружење с писцима, промовисање нових наслова и реализовање других активности на Одељењу :

- Лутка сцена „Пепино“ и представа „Пут око света“, луткарско-музички путопис (јануар)
- Гостовање 15. Медијана фестивала у Библиотеци : дружење с писцима (Власта Ценић, Виолета Јовић...) (март)
- Гост Русомир Арсић – 75 година живота и рада, представљање (септембар)
- Гост Љубивоје Ршумовић – свечана додела награда поводом Конкурса Библиотеке (октобар)
- Дечја недеља - Мињино поетско подне, гости Миња Илијева, Биљана Станојевић,
- Светски дан детета – гост Стефан Митић Тићми, сарадња са Европском кућом (новембар)
- Ноћ Библиотека – гости Урош Димитријевић, Александра Јовановић, Стефан Митић Тићми (децембар)

Поклон књиге

Током овог периода примљено је више поклона књига. Извршена је тријажа истих за потребе фонда, а остале су издвојене као будући поклон школским и сеоским библиотекама. Књиге су поклањала приватна лица као и нишки аутори који пишу за децу.

Поводом Дечје недеље Библиотека је поделила грађанима Ниша више стотина књига за децу, као део манифестације „Ја сам дете имам план, толеранција и љубав сваки дан“ (Трг краља Милана, октобар)

Медији

- Поводом Светског дана књиге за децу и гостовања представника ГО Медијана било је више нишких телевизија које су забележиле догађај (април).
- Снимање новости из Библиотеке са децом из Вртића „Меда“ (Медине вести и Милица Николић Средојевић) (април)
- Поводом „Ноћи библиотека“ прилог о Изложби књига „Књижевна награда Политикиног Забавника : 45 година“, било је укључење у програм Радија Глас Епархије, и снимљен је прилог на Одељењу за Телевизију Euronews.rs

ОДЕЉЕЊЕ СТРАНЕ КЊИГЕ :

У оквиру Народне библиотеке „Стеван Сремац“ Ниш, са успехом ради Одељење стране књиге које обухвата *Амерички кутак*, *Француски институт*, *Руски кутак* и *Кинески кутак*.

АМЕРИЧКИ КУТАК

Укупан број чланова	5660
Укупан број нових чланова у периоду јануар-децембар	35
Број посетилаца за период за период јануар-децембар	4959
Укупан број књига унетих у књигу инвентара	4053
Број књига унетих у периоду јануар-децембар	84

Програмске активности

Презентације / предавања ONLINE	19
Часови енглеског BELL A1/A2	36
Посета школа	9
Америчка школа дебате за средњошколце	13
Изложбе	1
„Book Club”	16
„Language & Diversity” радионица конверзације за средњошколце и студенте	17
Укупно	111

ФРАНЦУСКИ ИНСТИТУТ

Медијатека Француског института у Србији – Ниш је набавку књига и осталог материјала за протеклу 2024. годину реализовала већим делом куповином истих, као и донацијом и поклонима различитих институција и дарежљивих љубитеља француске литературе и музике:

Књиге из области:	Количина:
Француска књижевност, биографија и аутобиографија, поезија, позориште, општа литература, образовање, уметност, француски стрип и дечја књижевност...	23
Аудио и видео материјал у облику, CD-а, DVD-а	30
УКУПНО :	53

Укупан број докумената у фонду периодике је 408, а ранијих година смо били претплаћени на 15 наслова најактуелнијих часописа

ЧАСОПИСИ	
Из области:	Количина:
Дечји часописи	1
Уметност	1
Француска кухиња и гастрономија	1
Географија и туризам	1
Наука	1
Историја	1
Археологија	1
Месечни образовни часопис за учење француског језика са пропратним аудио-видео материјалом	1

Број уписаних чланова је 1733 (од тога је 149 активан). Број посетилаца Медијатеке Француског института у Србији – огранак у Нишу је константан, на месечном нивоу Медијатеку посети до 500 посетилаца (чланова и осталих интересената), што на годишњем нивоу износи отприлике око 5500 посетилаца, за 11 месеци, колико Медијатека активно ради. Од почетка пандемије број посетилаца се смањило.

Фонд медијатеке Француског института у Србији – огранак у Нишу је следећи:

Књиге:	Област:	Количина:
Француска књижевност, романи,, белетристика...		1075+9
Биографије, аутобиографије, и дневници...		77
Позоришна дела		153
Поезија		118
Анализе и критички осврт на дела		79+1
Општа литература, психологија, религија, социјалне, политичке науке, економија и право, природне науке, туризам, географија, историја...		350+1
Уџбеници и приручници за образовање и учење француског језика		719+1
Уметност, уметност кувања и живљења, гастрономија		146+2
Речници		35+1
Француски стрип		238+4
Књижевност за децу		603+4
Укупно :		3616
АУДИО-ВИЗУЕЛНИ МАТЕРИЈАЛ		
Облик:		Количина:
Пропратне аудио касете уз уџбенике и књиге из дечје књижевности, као и других области		72
Аудио ЦД-и као пропратни материјал приручника и уџбеника		123
Аудио ЦД-и француске савремене музике		344
ЦД-ром едукативног и енциклопедијског карактера		31
ДВД материјал		526+30

Друштвене игре		8
Укупно:		1134
Књиге и аудио-визуелни материјал	УКУПНО	4750

Француски институт у Србији – Огранак у Нишу је од 1. јануара до 31. децембра 2024. године организовао 5 сезона курса француског језика. Сезону 3 (јануар-фебруар) уписало је 42 полазника, сезону 4 (март-април) 32 полазника, сезону 5 (мај-јун) 40 полазника, сезону 1 (септембар-октобар) уписало је 36 полазника, а сезону 2 (новембар-децембар) 32 полазника, што укупно за целу годину износи 182 полазника.

Што се културних и осталих дешавања тиче, укупан број истих за 2024. годину износи 69 дешавања од којих 5 (пет) музичких дешавања, 4 филмских пројекција, 1 (једна) изложба, један сусрет с писцем, 2 промоције књига или стрипа, 1 књижевно вече, 2 трибине, 2 дебате, 1 полиглот радионица, 2 конференције, 3 радионице за одрасле, 21 радионица за децу, 5 презентација, 4 предавања, 1 диктат и 14 конкурса из различитих сфера интересовања. Један део дешавања се одвијао у онлајн формату и таквих је било 20, са око 800 посетилаца. Већи део дешавања се одржавао уживо, укупно 49 таквих, а број посетилаца износи око 2450.

Сва културна дешавања у Француском институту су бесплатна, отворена за ширу публику и организују се у складу са прописаним мерама заштите против пандемије корона вирусом.

РУСКИ КУТАК

Оглашавање путем друштвених мрежа, званичне Фејсбук странице Руског кутка и презентовање књижног фонда, допринело је повећању интересовања за фонд Руског кутка. Вести на званичној страници Руског кутка објављују се на дневном и недељном нивоу, а текстови и прилози су из области културе, књижевности, живота и традиције Русије. Највише пажње читаоцима су привукле објаве којима су представљене знамените руске библиотеке, споменици културе, најчитанија дела руске књижевности, која се могу пронаћи у фонду Руског кутка, као и издвојени цитати из најпознатијих дела руских писаца.

У току јануара и фебруара месеца у Кутку су као посебна целина биле издвојене књиге са тематиком руских празника, обичаја и традиције. Почетком године, изложене су, и на званичној страници објављене најчитаније књиге које припадају циклусу дечијих књига, писца Кира Буличова, под називом “Алисине авантуре”, као и најчитанији руски романи током 2023. године. Изабрани и представљени романи су “Доктор Живаго” - Б. Пастернак, “Ана Карењина” - Л. Н. Толстој, “Злочин и казна” - Ф. М. Достојевски.

У данима обележавања годишњице од рођења А. П. Чехова, корисници Кутка су путем друштвене мреже позвани како би одабрали најчитанија пишчева дела, која су том приликом била изложена.

У марту месецу представљене су најчитаније руске дечије песме, као изврстан начин за учење првих речи на руском језику. Фотографије најчитанијих књига, са пратећим текстом, могу се

видети на Фејсбук страници Руског кутка.

У априлу, на Светски дан књиге и ауторских права, у Руском кутку издвојени су класици руског књижевног стваралаштва, најпознатија дела Достојевског, Толстоја, Тургенева, Љермонтова, Булгакова. Студенти руског језика и књижевности током целе године овом литературом се служе ради припреме испита из књижевности, а дела су представљена на званичној Фејсбук страници Руског кутка.

За светски дан поезије корисницима су представљене књиге са изабраних 100 најлепших песама о пријатељству, као и збирка песама “100 стихова о Русији”, која обухвата песме савремених аутора и аутора класика о домовини и њеним богатствима. Фонд поседује поезију најистакнутијих руских песника, као и дела страних аутора, преведених на руски језик.

У јуну, на Међународни дан руског језика и обележавања годишњице рођења А. С. Пушкина, најчитанија дела представљена су корисницима Кутка, као и изложбени пано са информацијама и занимљивостима из пишчевог живота и стваралаштва.

Поводом Градске славе, Народну библиотеку “Стеван Сремац” посетили су представници Града Ниша са високим званичницима руских градова Курска и Шује, предвођени директором Руског дома у Београду, Јевгенијем Барановим.

У јулу месецу, у данима обележавања годишњице од рођења руског писца Владимира В. Мајаковског, корисницима су презентована најчитанија пишчева дела, која су том приликом била изложена у просторијама Кутка.

На међународни дан писмености у оквиру Кутка истакнути су били речници, граматике и правопис руског језика. Литературу су, као и у претходном периоду, највише читали студенти руског језика и књижевности, који су чести посетиоци Библиотеке, у потрази за стручном литературом како из области језика, такође и за класицима руске књижевности.

У септембру месецу, у данима обележавања годишњице од рођења руског писца Лава Н. Толстоја, у Руском кутку изложени су панои изложбе, која сведочи о највећим делима овог књижевника, која се могу пронаћи у фонду руске књиге.

У данима обележавања 877 година од оснивања Москве, на званичној Фејсбук страници Руског кутка објављиване су знаменитости једног од највећих и најлепших градова на свету. У Руском кутку изложене су

књиге, које су тематски повезане са градом, а у којима су приказане његове фотографије, као и књига о знаменитим личностима и писцима овог града, кроз историју.

У октобру месецу, на дан рођења Сергеја Јесењина, једног од највећих руских песника, у оквиру Кутка изложена је и представљана пишчева поезија.

Традиционално, крајем године, новогодишње бајке и књиге са тематиком празника украсиле су Руски кутак, и поново биле најчитаније у том периоду године.

КИНЕСКИ КУТАК

У току 2024. године, активности су се спроводиле само у онлајн простору, односно организовани су бесплатни онлајн курсеви кинеског језика за заинтересоване кориснике.

МОДЕРНИЗАЦИЈА

Информатичко доба, дигитално снабдевање и радикално измењене потребе корисника, захтевају велико ангажовање у библиотечко-информационој делатности. Модернизација, која је и у библиотечком пословању неопходна, успешно се спроводила у 2024. години .

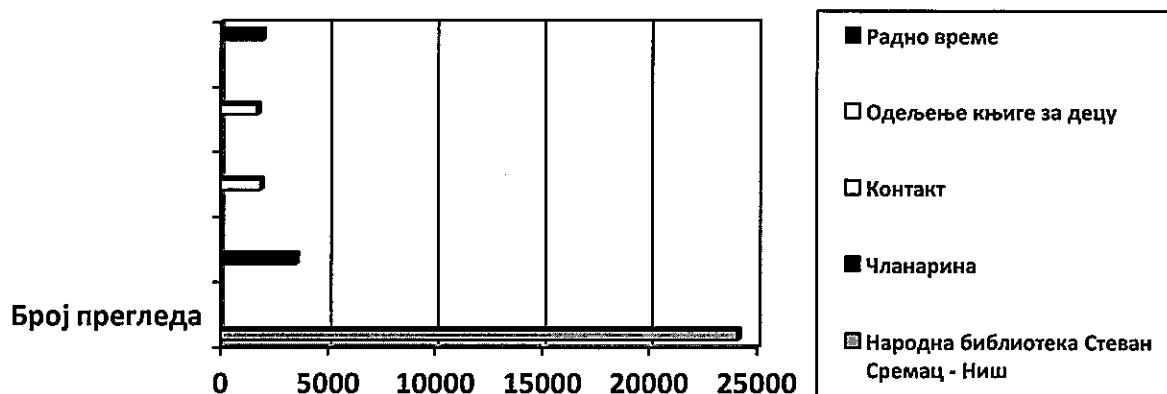
Послови у оквиру Одељења за одржавање и развој рачунарско-информатичког система и дигиталне процесе :

- Реализација пројекта којим је Министарство културе Републике Србије одобрило средства за потпуно финансирање набавке комплета софтвера који су неопходни за оптимално функционисање скенера за дигитализацију великих формата као и старе и осетљиве библиотечке грађе.
- Припрема софтверских и хардверских компоненти, оптимизација постојећих рачунара и лаптопова, обављање припреме у електронској бази података и обављање свих осталих неопходних претпоставки како би започела аутоматизована ревизија библиотечке грађе свих фондова.
- Унапређивање библиотечке делатности и одржавање помоћу друштвених мрежа, блогова и стручних интернет портала. Омогућавање пуне употребе дигиталне библиотеке преко интернета. Сарадња са колегама из других библиотека у Србији, размена мишљења и обављање консултација у циљу унапређења библиотечке делатности и примене савремених метода библиотекарства у установи у складу са ситуацијом, потребама савремених корисника и употребе информационих технологија у библиотечкој делатности.
- Проширавање локалне рачунарске мреже хоризонталним и вертикалним водовима, укључивање додатних свич уређаја и постављање радних станица у одељења Библиотеке. Омогућавање интернет конекције на новопостављеним рачунарима. Потпуна оптимизација тих рачунара, са инсталацијом и повезивањем периферних уређаја, скенера за библиотечки материјал. Реинсталација постојећих радних станица и њихово враћање у читаонице којима припадају.
- Заштита целокупне електронске базе података у библиотечко информационом систему, смешеном на дата серверу у Библиотеци. Копирање електронске базе података на три локације- хард диск веб сервера, хард диск локалног рачунара и ДВД диск. Заштита електронске базе дигиталних копија смештене на посебном НАС уређају у оквиру локалне рачунарске мреже Библиотеке.

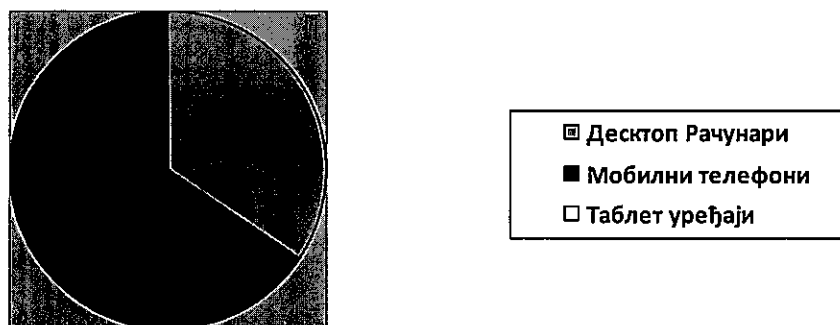
- Наджиравање интернет сигнала у два библиотечка огранка како би несметано био обезбеђен рад у библиотечко-информационом систему НИБИС, као и одржавање рачунара, штампача и лаптопова смештених тамо. Интервенција по потреби.
- Оптимизација рачунара на Одељењу белетристике, након кvara на два рачунара
- Одржавање три електронске читаонице: у Одељењу стручне књиге, Одељењу серијских публикација, као и електронске читаонице у оквиру мреже коју интернетом снабдева СББ и која има другачије параметре, у Одељењу књиге за децу.
- Брига о софтверском и хардверском стању рачунара у свим одељењима Библиотеке.
- Вођење процеса дигитализације библиотечке грађе. Усвајање најприхватљивијих параметара при креирању дигиталних копија. Формирање софтверских колекција и постављање дигиталне хијерархије фајлова. Софтверско и хардверско унапређивање система за дигитализацију библиотечке грађе. Рад на брзини приказа, начину повезивања сервера са НАС уређајем, дата сервером и веб сервером, подешавање релација са рачунарима у мрежи. Вођење рачуна о квалитету, квантитету и екстензијама.
- Интервенција програмерима- израђивачима НИБИС-а и давање инструкција при креирању опција у НИБИСУ како би све функционисало беспрекорно, у складу са пословном политиком Библиотеке.
- Дигитална библиотека: скенирање, обрада скенова, пренумерација, смештање, повезивање, израда сигурносних копија.
- Вођење статистике дигитализоване библиотечке грађе. Завршно са 31. 12. 2024. у дигиталној библиотеци смештено је 307833 дигиталних копија размештених у 7809 фолдера. Читава дигитализована грађа је капацитета 244,6 GB. Из сигурносних разлога, целокупна копија дигиталне библиотеке смештена је на хард дисковима НАС уређаја. Због варијација напона и проблема који се десио у дигиталној библиотеци, у систему се налази још један НАС уређај на који је пребачена целокупна дигитална библиотека, док је први НАС модификован и користи се за чување сигурносних копија. Оба уређаја, као и сервер и клијент рачунари задужени за дигиталну библиотеку, редовно се одржавају, ажурирају и прати им се стање.
- Посао пребацивања скенираних дигиталних копија у читљив и претражив облик ради се свакодневно, како би претраживање било могуће и по целом тексту. У електронској бази података за сада је у пдф пребачено 6928 фајла смештених у 129 фолдера који заузимају укупно 35,3 GB. Заштитна копија се израђује непосредно по формирању претраживог документа.
- Одржавање и мониторинг интернет конекције академске мреже преко провајдера-АМРЕС-а у главној згради Библиотеке.

- Интервенције у електронској бази података библиотечко информационог система Нибис. Пребацивање великог дела публикација из једног фонда у други кроз електронску базу података, за потребе Библиотеке.
- Ажурирање налога за рад у библиотечко информационом систему НИБИС радницима и софтверско давање задужења и обавеза које радник у систему може да има.
- Редовно ажурирање и одржавање софтвера на рачунару за слабовиде и следе.
- Ажурирање веб сајта Библиотеке. Обављање свих потребних подешавања како би се преко веб сајта претраживала електронска база података Библиотеке, као и дигиталне колекције. Ажурирање страница званичног веб сајта Библиотеке. Додавање новог садржаја, у зависности од нових дешавања у Библиотеци. Креирање нових страница.
- Редовно ажурирање наменских софтвера на три рачунара у Одељењу речуноводствених послова. Интервенција по потреби. Подешавање мрежних параметара у том одељењу. Вођење рачуна о исправности, функционалности и сигурности читавог софтверског и хардверског рачуноводственог подсистема.
- Отклањање свих проблема који су настали на рачунарима услед нестанка струје или услед варијација напона. Интервенција у случајевима пада протока или потпуног губитка интернет сигнала.
- Сарадња са колегама из других библиотека у Србији, размена мишљења и обављање консултација у циљу унапређења библиотечке делатности и примене савремених метода библиотекарства у установи.
- Стручна помоћ при обликовању обавезних софтверских елемената Библиотеке у Општем сектору Библиотеке, као и у другим одељењима Библиотеке.
- Брига о хардверском стању рачунара. Замена неисправних делова новим. Интервенције на штампачима.
- Предлагање за отписивање и расход покварене или превазиђене рачунарске опреме.
- Набавка нове рачунарске опреме и отпоремање у одељења након инсталирања и оптимизације за услове рада у библиотечко- информационој делатности.
- Надгледање и одржавање рачунара који подржава видео надзор. Интервенција према потреби и приликама.
- Праћење статистике посећивања веб сајта Библиотеке. Статистика посета веб сајту за период од 01.01.2024. до 31.12.2024. бележи следеће податке: странице веб сајта су укупно посећене 54813 пута. У просеку, на страници су се корисници задржавали 12 секунди.

- Најпосећенија је била насловна страница, Народна библиотека Стеван Сремац – Ниш која је имала 24109 прегледа. Следећа је била Чланарина- 3495 прегледа, потом Радно време- 1943, Контакт- 1843 прегледа, Одељење књиге за децу 1697 прегледа.

- Веб сајту приступано је са мобилних телефона 65,4% корисника, са десктоп рачунара 34,3% корисника, а са таблета 0,3% корисника.

- Праћење статистике коришћења електронског каталога и дигиталне библиотеке путем интернета. У периоду од 01.01.2024. до 31.12.2024. број корисника страница дигиталне библиотеке је 1398.
- Дигитални каталог први пут посетило је 1335 корисника.
- Набавка нових рачунара, њихово придруживање у локалну рачунарску мрежу Библиотеке, инсталација апликативних софтвера, повезивање са спољним уређајима.
- Испуњавање свих радних задатака по налогу директорке и помоћника директора Библиотеке.

ИЗЛОЖБЕ

Више информација о самој Библиотеци, насловима које Библиотека поседује, увид у богату грађу вредну пажње, али недовољно промовисану, неке нове теме које корисника могу да заинтересују, пружају изложбе које су веома драгоцене читаоцима.

- „Библиотеком кроз време” - ”. изложба приказује историјат Библиотеке од њеног оснивања 1879. до данашњих дана - двориште Народне библиотеке „Стеван Сремац”.
- „Разгледнице старог Ниша” – изложба која је красила окна спољних прозора Библиотеке.
- „Београд – Заштићена подручја” - изложба посвећена заштићеним подручјима Београда са освртом на заштићене примерке дендрофлоре.

Изложбе Одељења белетристике:

- Алек Попов (1966-2024)
- Момо Капор (8.4.1937-8.4.2024.)
- Алис Манро (1931-2024)
- Иван Ивањи (1929-2024)
- Пол Остер (1947-2024)
- Геопоетикин избор аутора
- Срђан В.Тешин „добитник „Андрићеве награде“ за 2023.
- Хан Канг , добитница Нобелове награде за књижевност
- Радослав Петковић (1953-2024)
- Ужи избор за награду „Стеван Сремац“
- „Октобарска деца“ - хол испред Одељења белетристике
- „Омаж великанима“ - хол испред Одељења белетристике.

Препоруке Одељења стручне књиге:

- *Препоруке Одељења стручне књиге* чији је циљ да, на допадљив начин, нашим корисницима „открије“ и овај, мање познати, део фонда Одељења стручне књиге. Аутор и графички уредник ове изложбе јесте виши књижничар Ивана Митровић.
- *Звездане стазе у науци : свемиром кроз књиге* - у виду препорука, електронским путем изложена је тематски конципирана изложба која би широј читалачкој публици открила избор савремених популарно писаних публикација које се баве астрофизичким питањима. Аутор и графички уредник изложбе јесте библиотекар Јована Славковић

Изложбе Одељења завичајних и посебних фондова:

- Изложба о Бранку Миљковићу - поводом деведесет година од рођења
- Старе нишке пијаци
- Кроз објектив нишких фотографа: управо венчани

Изложбе књига Одељења књиге за децу:

- „Психологија одрастања“
- „Буквар у Библиотеци“ - изложба са радионицом
- „Башта слезове боје : избор из словенских књижевности за децу“
- „Градина за децу : изложба књига нишког издавача ”
- „Ана Франк”
- „Светски дан музике”
- „По пријему нових књига - у неколико објава су представљене исте”
- „Деца су украс света : Ршум је радост која цвета : 85 година од рођења“
- „Национални дан науке”
- „Слободан Станишић : 85 година од рођења“
- „Русомир Арсић : љубав према књизи је неизмерно благо : 75 година од рођења“
- „Марко Поло” у оквиру дана Европске културне баштине : руте, мреже и везе”
- “Бранислав Нушић : 160 година од рођења“
- Књижевна награда „Политикин Забавник : 45 година награде“
- „Грозданини вртови маште : 90 година од рођења“

Изложбе су поводом значајног датума или поводом годишњице рођења појединих аутора. Представљене су и приновљене књиге, (четири пута у току године у више објава због броја приновљених публикација: завичајни аутори, домаћа и страна књижевност, стрипови, стучна књига).

У протеклом периоду припремљено је и реализовано 5 тематских изложби - **Одељење серијских публикација:**

- „Политикин забавник слави 85. рођендан”
- „200 година од изилажења Летописа Матице српске”
- „220. година од Првог српског устанака”
- „Магазин Реч и Слика – сачувано од заборавља”
- „Тамо где се роје праве приче – нишке кафане”

Изложбе су представљене на сајту Библиотеке www.nbss.rs.

Изложбе у Огранку „Медијана”

- „Књижевници рођени јануара и фебруара”.
- „Књижевници рођени марта и априла”.
- „Нови наслови”.- приновљени наслови у Огранку (промоција библиотечког огранка, књиге и читања).

ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Издавачка делатност у 2024. години :

- СЛАВА : књижица за народ и омладину. –Фототипско изд. / приредили Горан Максимовић, Јована Славковић. – Ниш : Народна библиотека „Стеван Сремац” , 2024 (Ниш : Пунта) . – 671 стр. : илустр. ; 29 cm
- Приређена су електронска издања Билтена приновљених књига 2023, Год. 16 бр. 31 (запериод јануар-јун 2023. године) и Билтена приновљених књига 2023, Год 16, бр. 32 (за период јул-децембар 2023. године).

ПРОЈЕКТИ

- У оквиру циклуса програма „Заједници заједно” за 2024. годину, подржан је пројекат Народне библиотеке „Стеван Сремац” Ниш са 6.000.000,00 динара. Пројектом је предвиђена изградња соларне електране инсталисане снаге 50kW.
- На Конкурсу за финансирање и суфинансирање пројеката из области библиотечко-информационе делатности у 2024. години Министарство културе и информисања Републике Србије је одобрило 600.000,00 динара Народној библиотеци „Стеван Сремац” Ниш за реализацију пројекта „Дигитална библиотека нишке Народне библиотеке”.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

- У оквиру програма сталног стручног усавршавања запослених у библиотечко-информационој делатности, одржан је акредитовани семинар под називом „Вештачка интелигенција (AI) у библиотекарству – изазов и (или) могућност”. Стручно предавање одржала је Беба Станковић, библиотекарка саветница из сектора за заједничке програме Народне библиотеке Србије.
- Стручно-научном скупу Заједнице матичних библиотека Србије Библионет, 18. по реду, који се одржао на Тари, присуствовали су представници Народне библиотеке „Стеван Сремац” Ниш. Стручни скуп се бавио представљањем и анализом циљева одрживог развоја у контексту библиотека.
- Библиотеку су стручним радом на тему „Пројектне активности као вид унапређења дигитализације библиотечке грађе Народне библиотеке „Стеван Сремац” у Ниш, представиле Александра Ацић, дипл. библиотекар саветник и Соња Шуковић, виши дипл. библиотекар и директор, на међународној конференцији „Дигитална хуманистика 2” посвећеној дигитализацији културног наслеђа и новим методама рада библиотека.

- “Народна библиотека Стеван Сремац Ниш - 145 година трајања”, рад Иване Петковић, објављен у *Панчевачком читалишту*.
- Организовано је посећен 66. Међународни сајам књига у Београду.

ПРОСТОР И ОПРЕМА

Простор, као један од основних услова за рад и развој јавне библиотеке, недовољан је и неадекватан и не пружа стандардне услове за даљи рад и развој Народне библиотеке. Простор са којим Библиотека сада располаже, по обиму је око 35% од, по *Правилнику о националним стандардима за обављање библиотечко-информационе делатности*, потребног за њен даљи рад и развој. У циљу обезбеђења оптималних услова за заштиту и коришћење грађе и стандардних радних услова за стручни рад у Библиотеци, неопходан је за организацију свих одељења и служби јавне библиотеке, као и њених стационарних огранака у граду величине Ниша, простор од укупно 8.900 м², од чега је само за рад библиотеке у граду неопходно око 5.130 м².

Након спровођења сложене процедуре, Библиотека је успела да у 2010. години добије Главни архитектонско-грађевински пројекат реконструкције, доградње и надградње објекта Народне библиотеке „Стеван Сремац” Ниш. Тиме би се стекли услови за даље, трајније решење просторног проблема.

Библиотека располаже савременом рачунарском опремом, а проблем недостатка адекватних полица за смештај библиотечке грађе је делимично решен донацијом Народне библиотеке Србије. Недостатак простора онемогућава адекватан смештај и полица и библиотечко-информационе грађе на њима и велики напор се улаже да се искористи и најмањи простор за смештај библиотечко-информационе. У 2022. години, адаптацијом магацинског и гаражног простора, обезбеђен је нови радни простор.

РАД УПРАВНОГ ОДБОРА

Управни одбор Библиотеке у 2024. години укупно је одржао **12 седница**. Рад је био високо професионалан, стручан и самим тим плодносан за установу и запослене у њој.

Рад се одвијао у складу са изузетно сложенем законском и подзаконском процедуром, чиме је омогућено да установа послује у законским оквирима.

ОСТАЛИ ПОСЛОВИ

Надзор над стручним радом у Народној библиотеци „Стеван Сремац” Ниш, извршило је **Министарство културе и информисања Републике Србије**. Сва потребна, тражена, документација, достављена је благовремено и на адекватан начин.

Након редовне ревизије целокупног фонда библиотечко-информационе грађе и извора, обављене 2023. године и одлуке органа управљања о отпису, завршен је отпис библиотечко-информационе грађе и извора по прописаној законској процедури.

У Одељењу стручне књиге, рад са корисницима је специфичан и поклања му се велика пажња. С обзиром на чињеницу да се на Одељењу налазе књиге из свих области људског знања и као и стране публикације, структура корисника који посећују Одељење јесте посебна. Најчешћи посетиоци су средњошколци, студенти, докторанди, научници (који литературу користе за израду семинарских, стручних, матурских, дипломских, мастер или докторских радова) али и остали који се научним темама баве из личних мотива и интересовања. У многим случајевима корисници долазе без припремљене литературе која им је потребна за научни рад, већ само са предметом научног интересовања, тако да је један од најсложенијих задатака библиотекара у раду са читаоцима да им обезбеди адекватну литературу која задовољава њихове информацијске потребе. При проналажењу литературе, свакако, полазна тачка је богата и посебно издвојена референсна збирка која садржи најпознатије наслове општих, националних и ускостручних енциклопедија, лексикона, речника, библиографија и приручника. Поред референсне збирке, за научна истраживања велику улогу има и посебно издвојена збирка књига које је издала Српска академија наука и уметности.

У случају да одговарајућих или захтеваних публикација нема у фонду или не постоји адекватан приступ траженим подацима, а корисници се не сналазе са савременом технологијом и електронским претраживањем релевантних информација, библиотекари су ту да им помогну. Све текстове значајне за одговарајућа научна потраживања, библиотекари шаљу корисницима на њихову имејл адресу.

Поред тога, библиотекари обучавају кориснике како да се осамостале и оспособе се да сами претражују материју која их интересује, упућујући их у начин коришћења електронског каталога Народне библиотеке „Стеван Сремац” (са посебним акцентом на „напредно претраживање”), а и других библиотека, почев од Народне библиотеке Србије, повезаних системом COBISS.

Са друге стране, постоји и велики број читалаца заинтересованих искључиво за популарну науку и литературу, те је управо због њих оформљен и један одељак научно-популарних књига са слободним приступом (који се редовно ажурира новим насловима), да би читаоци могли о публикацијама да се информишу директно, „из прве руке” и сами изаберу жељену књигу. Такође, број публикација овакве врсте који може да се позајми подигнут је на три по једној чланској карти. Као и остали део фонда и ове књиге су смештене по такозваном *numerus currens*-у.

Ако изузмемо сваковрсна стручна интересовања корисника, која дотичу све области људског знања, управо је популарна литература, као слободни избор читалаца, најчитанија на Одељењу и то, пре свега, мотивационе књиге такозване психолошке „самопомоћи”, а такође су популарне и књиге домаћих аутора које говоре о актуелној политичкој и друштвеној стварности. Осим њих, читаоци се радо опредељују и за друга дела која популаришу и питко презентују различите сфере људског знања: физику, астрологију, медицину, историју, филозофију.

Путем телефона корисници могу да продуже рок за враћање књига и да добију све информације које их занимају.

Класична и електронска читаоница

За разлику од ученика и студената који углавном, због мирне атмосфере, али понекад и публикација које се не издају са Одељења, користе класичну читаоницу, остале структуре корисника служе се електронском читаоницом са приступом интернету. Електронска читаоница се користи из различитих мотива попут: тражења посла, читања електронских новина, претраживања и читања публикација дигиталних збирки различитих библиотека, електронске кореспонденције итд.

Међубиблиотечка позајмица књига

Од 2016. године и званично на Одељењу стручне књиге врши се и међубиблиотечка позајмица књига у сарадњи са Народном библиотеком Србије као и другим библиотекама у Србији. Дакле, уколико наша библиотека не поседује тражену публикацију, кориснику омогућавамо да дође до ње управо преко овакве врсте услуге. У првој половини 2018. године, од 23. јануара, овај посао обавља дипломирани библиотекар Дејан Цветковић. У 2024. години међубиблиотечком позајмицом набављено је 96 књига.

Остале редовне активности у вези са књижном фондом

Поред редовних активности, које подразумевају рад са читаоцима, препоруке књига и помоћ око сналажења корисника у вези са истраживаном облашћу и темама које их занимају, поред помоћи око истраживачког рада у електронској читаоници, затим премештања књижног фонда, како би се обезбедио додатни простор за нове публикације, и вођења рачуна о његовој уређености, поред обраде, инвентарисања и отписа публикација, на Одељењу стручне књиге редовно се, у циљу опомене, из базе података НИБИС пописују и имена корисника који своја задужења нису на време регулисали, како би се благовремено опоменули. Пред крај 2024. године позвани су и опоменути сви корисници који нису своје обавезе регулисали, те је захваљујући томе враћено преко педесет публикација.

Одвајане су оштећене и дотрајале публикације ради њихове репарације. Сугестијама се учествовало у селекцији нових наслова који се набављају за Одељење, као и у одабиру књига из откупа публикација Министарства културе.

У току календарске 2024. године, четворо запослених на Одељењу **серијских публикација**, наставили су редовне активности на прикупљању, обради, заштити, чувању, представљању и давању на коришћење библиотечко-информационе грађе и извора.

Успешно су обављане свакодневне обавезе: физичка обрада приспелих свезака, уписивање у књигу поште, увођење у контролне картоне у штампаној и електронској картотеци и вршење рекламација, уколико бројеви нису стигли или касне, срањивање отпремница са приспелом грађом и разврставање износа по рачунима у поље претплате, у електронској бази података.

Активности радника на Одељењу (дигитализација, изложбе, рад на унапређењу програма НИБИС)

Запослени активно учествују у одабиру библиотечко-информационе грађе за дигитализацију. Формиран је упоредо и електронски документ о задужењу грађе за дигитализацију ради боље прегледности.

Одељење серијских публикација на сајту „Дигитална библиотека“ својим читаоцима нуди колекцију дигитализоване грађе старе и ретке периодике.

После завршетка ревизије фонда наставило се са штампањем и лепљењем бар-код налепница тамо где су недостајале на корицама библиотечке грађе. Цео фонд је ретроактивно прегледан и провераван да ли су библиотечке јединице на месту. Настављена је започета акција премештања библиотечке грађе у магацинском простору. Читав део фонда у тој просторији је померан, како би се омогућио простор за смештај нових свезака часописа. Том приликом вршена је и дезинфекција полица и просторије. Постављени су међаши тамо где су недостајали. Публикације су на полицама осигураване граничницима како се не би савијале и цепале. Настављена је започета акција сређивања библиотечке грађе у просторији где се налази стара и ретка периодика. Читав део фонда у тој просторији је померан, како би се омогућио простор за смештај нових и постављени су међаши тамо где су недостајали.

Велики број публикација који није фасциклиран, пописан је како би се када се стекну услови за то и тај део фонда фасциклирао.

Ради популарисања фонда, на изложбеној полици налази се стална поставка неких нових наслова часописа.

Пружене су информације и конкретна помоћ око литературе за писање монографије о Дечјем културном центру –Ниш, помоћ око литературе за писање доктората о Иви Андрићу, помоћ око литературе за писање монографије о нишком сликару Миодрагу Даји Анђелковићу, стручна помоћ у проналажењу чланака за мастер рад о насиљу у породици.

У протеклом периоду реновирана је мала читаоница на Одељењу. Реновирање је обухватило кречење просторије и хобловање постојећег паркета. Том приликом је вршена дезинфекција полица и просторије. Читаоница је од ове године климатизована. Постављени су међаши тамо где су недостајали у полицама. Корисницима је обезбеђен угодан и пријатан простор за читање.

У сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије и Народном библиотеком „Стеван Сремац“ у великој читаоници Одељења периодике у новембру месецу била је постављена изложба под називом „Београд -Заштићена подручја“. Изложба је била у форми видео-радова и оживљавала је митове и веровања о дрвећу.

Изложба је била посећена од стране ђака из ОШ „Ратко Вукићевић“, „Радоје Домановић, „Бубањски хероји“, „Доситеј Обрадовић“ “Бранислав Нушић“ из Горње Трнавe, Гимназије „9. мај“.

Током посете ученици су се упознали са богатим фондом Одељења серијских публикација и разгледали изложбени кутак у читаоници, где су се информисали о насловима неких часописа (Политикин забавник, Елементи, Национална географија).

Библиотечка статистика и коришћење библиотечке грађе за 2024. годину

Сарадња са корисницима:

Читаоница за стручни рад Одељења периодике је климатизована и пружа пријатан боравак током летњих месеци. Корисницима су на располагању 4 (четири) рачунара који се налазе у другој просторији Одељења(бивши кинески кутак) и могу да их користе сви чланови Библиотеке. Свим корисницима пружане су следеће услуге:

- коришћење библиотечке грађе коју поседујемо у фонду Одељења периодике

- помоћ при налажењу литературе, претраживање локалне и електронске базе података
- пружане су услуге старијим корисницима у виду побољшања информационе писмености и обучавање за коришћење интернета
- корисници су упознати са могућношћу како да из базе библиотеке дођу до дигитализованих облика новина и часописа са одељења периодике
- рад са корисницима је приоритетан задатак и у том смислу су запослени ангажовани око пружања свих библиотечко-информационих услуга корисницима.

Библиотечки радници на Одељењу дају свој допринос да се корисници у читаоницама осећају пријатно. Услуга кориснику се пружа пре свега личним контактом и зато су комуникационе вештине неопходне за сваког библиотечког радника. С обзиром да се управо периодика истражује у циљу проналажења адекватних информација, а пошто је грађа укоричена у великом формату или фасциклирана, њено коришћење је контролисано од стране радника на Одељењу због хабања. Упознавање са овом грађом и њено коришћење омогућено је у читаоници Одељења периодике где постоји већи број читалачких места.

На Одељењу белетристике, током 2024. године обављали су се редовни послови у складу са *Законом о библиотечко-информационој делатности*:

- Упис корисника и обнова чланарине
- Издавање библиотечке грађе
- Пружање информација о траженим публикацијама
- Популарисање књиге и библиотеке путем изложби на Одељењу и приказа књига у локалним медијима
- Разне акције, у које спадају регресирана чланарина и организоване посете основних и средњих школа Библиотеци
- Вођење дневне, недељне и месечне статистике
- Писање опомена
- Смештај библиотечке грађе, што подразумева стално померање фонда, условљено смештајем по УДК систему
- Издвајање књига за корицење и расход

На дан 31.12.2024. године, Библиотека је имала 30962 корисничких профила. Током 2024.године, 6056 корисника се уписало и обновило чланство, а на самом одељењу 3145, што је повећање у односу на прошлу годину.

Укупан број корисника који не плаћа чланарину на Одељењу белетристике износи 6799. Лица старија од 65 година су активни читаоци, па тако је у периоду јануар - децембр 2024. године било 5070 активних сениора. Овај број је резултат циљаног прилагођавања литературе склоностима и конгитивним могућностима старије популације.

У циљу повећања броја читалаца спроводе се разне акције. Поводом Светског дана књиге и ауторских права, у акцији која је трајала од 20.4.2024. - 30.4.2024. по регресивној цени уписала се и обновила чланарину 442 корисника, док је на самом одељењу било 376 обнова и уписа. Последња акција регресираних чланарина, поводом Дана библиотекара Србије, трајала је од 14.12.2024. - 31.12.2024. У том периоду је 613 корисника обновило чланарину, а на

самом одељењу 399, што је повећање у односу на прошлу годину.

У периоду јануар – децембар 2024. године Одељење белетристике је имало 32874 посета, а издато је 69515 публикација. У односу на исти период прошле године, бележимо пораст броја издатих библиотечких јединица. Највећи број корисника је био 30.12.2024, када је забележена посета њих 250. У статистику не улази број препоручених књига, као и претрага по кључној речи и задатој теми.

Одељење белетристике су у 2024. години посећивали и најмлађи корисници из вртића „Невен“, ученици ОШ „1.мај“ из Трупала, ученици разреда ОШ „Радоје Домановић“, ученици Гимназије „9.мај“. Осим деце, Одељење су посећивали и странци који су туристички обилазили наш град, а желели су да сазнају нешто о историјату и раду Библиотеке. Библиотекари су представљали фонд и процес рада установе.

Рад са читаоцима изискује давање савета и информација корисницима. То подразумева редовно праћење свих информација које се тичу света књиге, писаца, издаваштва, медија. Највећи значај има праћење иновација у библиотечко-информационој делатности кроз стручно усавршавање запослених.

На одељењу белетристике се ради и допуна записа са скраћеним описом за потребе претраживања, тј. доступности наслова. Оштећене библиотечке јединице се дају на корицење, а постоји потреба и за заменом дотрајалих налепница.

Највећи проблем прави недостатак простора за смештај библиотечких јединица, па се стално премештају одређени делови фонда, како би се добио простор за нове наслове.

У оквиру Одељења маркетинга, обављали су се редовни свакодневни послови (израда чланских карата, плаката, реализација изложби, проналажење графичких решења у различите сврхе, фотографисање релевантних догађања у Библиотеци, пружање актуелних обавештења на Фејсбук страни Библиотеке), а осим редовних, обављани су и други важни послови, које је налагала конкретна ситуација.

Одељење набавке и обраде : приређена су електронска издања Билтена приновљених књига 2023, Год. 16 бр. 31 (за период јануар-јун 2023. године) и Билтена приновљених књига 2023, Год. 16, бр. 32 (за период јул-децембар 2023. године). Сви бројеви Билтена имају своје електронско издање, доступно на сајту Библиоте.

Дорађена је Библиографија “Библиозона 2010-2021”. Обрађени су и додати прилози из броја Библиозоне који је објављен 2021. године, допуњени регистри и илустровани прилог. Тиме је заокружен рад на овој библиографији и припремљена је за штампу.

Присуствовало се акредитованом програму сталног стручног усавршавања и културним депавањима - обележавању Дана Библиотеке, славе Св. Ћирило и Методије, промоцијама, изложбама, предавањима, одржаним у организацији Библиотеке.

У библиотечким огранцима „Медијана“, „Ледена стена“ и „Црвена звезда“, целокупан књижни фонд, унесен је у електронску базу Нибис, у слободном је приступу, смештен по

библиотечким правилима. У огранцима, поред текућих послова, настављена је сарадња са корисницима.

У 2024. години, осим редовних послова, у огранцима се посебна пажња посвећивала попуњавању фондова адекватном библиотечком грађом (код набавке нових књига за огранке, водило се рачуна о структури фонда и исказаним потребама запослених у огранцима за одређеном врстом литературе) и промоцији библиотечких фондова и услуга. Набављани су наслови књига који својим садржајем задовољавају образовне и културне потребе становништва средине у којима се огранци налазе. На структуру корисника, као и на избор библиотечке грађе, утиче више фактора, али је професионално одговоран библиотечки радник веома битан у приближавању корисника библиотеци и одређеној литератури.

Настојало се да се корисници задрже и заинтересују за фондове огранака различитим активностима (изложбама, представљањем књига, посвећивањем посебне пажње младим читаоцима...) и у томе се успело.

Огранак „Медијана”, осмишљавањем изложби промотивног и едукативног садржаја, украшавањем просторије у духу актуелних празника, организовањем дечијег новогодишњег кутка, издавањем и представљањем тематских романа, обезбедио је велику заинтересованост за огранак. Књига утисака, која је уведена, мерило је задовољства корисника и смерница за даљи рад. Број посета корисника и број издатих књига је у 2024. години значајно увећан.

У огранку „Ледена стена”, проблем због прокишњавања је значајно угрозио функционисање огранка и захтева хитно рашавање. До грађевинске санације зграде обустављен је рад у библиотечком огранку.

Виртуелни начин комуникације, дигитални медији, друштвене мреже, онлајн платформе, у великој мери су били заступљени у пословању Библиотеке са жељом и намером да контакт са свим читаоцима буде сталан, а библиотечке услуге буду доступне свима.

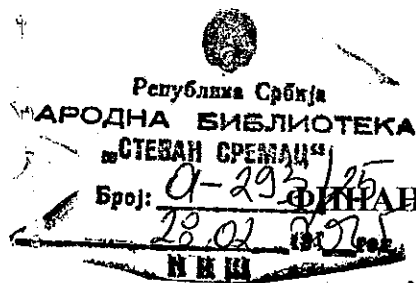
Библиотека је у 2024. години остварила запажене резултате на промоцији библиотекарства, библиотечке делатности и анимацији корисника библиотечких услуга.

Народна библиотека „Стеван Сремац” Ниш је у 2024. години остварила постављене циљеве.

За Народну Библиотеку

Соња Шуковић
директорка, Соња Шуковић

ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ

„СТЕВАН СРЕМАЦ“ НИШ У 2024. ГОДИНИ

У 2024.години укупно су остварени приходи из Буџета града у износу од 86.298.000,- динара и то из три извора финансирања:

- из извора 01 средстава буџета Града у износу од 84.799.000,- динар;
- из извора 07 текући трансфери од других нивоа власти у износу од 760.000,- динара и
- из извора 04 остали прихода и примања у износу од 739.000,- динара.

Структура прихода и примања, расхода и издатака према економској класификацији је следећа :

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ и ПРИМАЊА У 2024.

791100	Приходи буџета Града-извор 01	84.799,000
791100	Приходи буџета Града-извор 07	760,000
791100	Приходи буџета Града-извор 04	739,000
	УКУПНО ПРИХОДИ ОСТВАРЕНИ УПОТРЕБОМ ЈАВНИХ СРЕДСТАВА	86.298,000

ОСТВАРЕНИ РАСХОДИ и ИЗДАЦИ У 2024.

Поз. Број	Економ. клас	ОПИС	Буџет Града	Средства из осталих прихода	УКУПНО ЈАВНА СРЕДСТВА
1	2	3	4	5	6=4+5
Програмска класификација 1201-0001 Функционисање локалних установа културе					
238	411	ПЛАТЕ и ДОДАЦИ ЗАПОСЛЕНИХ	57.790,000	0	57.790,000
	100	Плате и додаци запослених	57.790,000	0	57.790,000
239	412	СОЦИЈАЛНИ ДОПРИНОСИ ПОСЛОДАВЦА	8.755,000	0	8.755,000
	100	Допринос за ПИО-12%	5.779,000	0	5.779,000
	200	Допринос за здравствено осигурање-5.15%	2.976,000	0	2.976,000
	300	Допринос за незапосленост 0.75%	0	0	0
240	413	НАКНАДА У НАТУРИ	1.098,000	123,000	1,221,000
	100	маркице за превоз радника	1,098,000	123,000	1,221,000
241	414	СОЦИЈАЛНА ДАВАЊА ЗАПОСЛЕНИМА	1,730,000	0	1,730,000
	100	Накнада за боловања на терет фонда	0	0	0
	300	Отпремнина и помоћи	1,730,000	0	1,730,000
	400	Помоћ у медицинском лечењу и др.помоћи	0	0	0
242	415	НАКНАДА ТРОШКОВА ЗА ЗАПОСЛЕНЕ	81,000	0	81,000
	100	Превоз радика	81,000	0	81,000
243	416	НАГРАДЕ ЗАПОСЛЕНИМА и остали посеб.рас	2,307,000	0	2,307,000

	100	Награде запосленима и остали посебни расходи	2,307,000	0	2,307,000
244	421	СТАЛНИ ТРОШКОВИ	5,239,000	53,000	5,292,000
	100	Трошкови платног промета и банкарских услуга	101,000	0	101,000
	200	Енергетске услуге	4,078,000	0	4,078,000
	300	Комуналне услуге	615,000	0	615,000
	400	Услуге комуникација- извор 01	168,000	53,000	221,000
	400	Услуге комуникација- извор 07	25,000	0	25,000
	500	Трошкови осигурања	252,000	0	252,000
	900	Остали трошкови	0	0	0
245	422	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	132,000	33,000	165,000
	100	Службени пут у земљи	89,000	33,000	122,000
	200	Службени пут у иностранству	43,000		43,000
246	423	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	111,000	200,000	311,000
	100	Административне услуге		200,000	200,000
	300	УСЛУГЕ ОБРАЗОВАЊА	111,000		111,000
248	425	ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ и ОДРЖАВАЊЕ	1,800,000	0	1,800,000
	100	Текуће поправке и одржавање зграде	1,653,000	0	1,653,000
	200	Текуће поправке и одржавање опреме- извор 01	147,000	0	147,000
253	482	ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ, КАЗНЕ	12,000	0	12,000
	100	Остали порези	12,000	0	12,000
	200	Обавезне таксе	0	0	0
254	483	Новчане казне и пенали по решењу суда	250,000	0	250,000
	100	Новчане казне и пенали по решењу суда	250,000	0	250,000
255	512	МАШИНЕ И ОПРЕМА	699,000	0	699,000
	200	Административна опрема	699,000	0	699,000
	600	Опрема за културу	0	0	0
	515	НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	0	0	0
Укупно за програмску активност 1201-0001			80,004,000	409,000	80,413,000

o1	Приходи буџета	79.979,000	0.00	79,979,000
o4	Сопствени приходи		409,000	409,000
o7	Пројекат-Министарство културе	25,000		25,000
СВЕГА за програмску активност 1201-0001:		80,004,000	409,000	80,413,000

Програмска класификација 1201-0002 Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва

259	422	ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА	191,000	78,000	269,000
	100	Трошкови службеног пута у земљи- извор 01	144,000	78,000	269,000
	100	Трошкови службени пута у земљи извор -07	47,000	0	47,000
	200	Трошкови службених путовања у иностранство	0	0	0
	300	Трошкови путовања у оквиру редовног рада	0	0	0
260	423	УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ	3,028,000	243,000	3,271,000
	100	Административне услуге	0	0	0
	200	Компјутерске услуге	221,000	0	221,000
	400	Услуге информисања –извор 01	308,000	0	308,000
	500	Стручне услуге-извор 01	1,478,000	140,000	1,636,000
	500	Стручне услуге-извор 07	19,000		0
	600	Услуге за домаћинство и угоститељство	455,000	0	455,000
	700	Репрезентација	393,000	100,000	493,000
	900	Остале опште услуге	155,000	3,000	158,000
261	424	СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ	0	4,000	4,000
	200	Услуге образовања, културе и спорта	0	4,000	4,000
	900	Остале специјализоване услуге	0	0	0
262	426	МАТЕРИЈАЛ	784,000	5,000	789,000

	100	Административни материјал- извор 01	156,000	5,000	161,000
	100	Административни материјал- извор 07	30,000	0	30,000
	300	Материјал за усавршавање, образовање запослених	0	0	0
	400	Материјал за саобраћај- извор 01	140,000	0	140,000
	400	Материјал за саобраћај- извор 07	39,000		39,000
	600	Материјал за образовање, културу и спорт	86,000	0	86,000
	800	Материјал за одржавање хигијене	289,000	0	289,000
	900	Материјал за посебне намене	44,000	0	44,000
264	515	Нематеријална имовина	1,551,000	0	1,551,000
	100	Нематеријална имовина : Софтвер за скенер	600,000		600,000
	100	Нематеријална имовина: Књиге и часописи у библиотеци и остала библиотечка грађа	951,000	0	951,000
Укупно за програмску активност 1201-0002			5,555,000	330,000	5,885,000

o1	Приходи буџета	4,820,000	0.00	4,820,000
o4	Сопствени приходи		330,000	330,000
o7	Пројекат-Министарство културе	735,000		735,000

СВЕГА за програмску активност 1201-0002: 5,555,000 330,000 5,885,000

УКУПНО ЗА НАРОДНУ БИБЛИОТЕКУ

o1	Приходи буџета	84,799,000		84,799,000
o4	Сопствени приходи		739,000	739,000
o7	Пројекат-Министарство културе	760,000	0	760,000
УКУПНО ЗА НАРОДНУ БИБЛИОТЕКУ:		85,559,000	739,000	86,298,000

ОПШТИ УСЛОВИ КОЛИ СУ УТИЦАЛИ НА ПОСЛОВАЊЕ

На рад Библиотеке у 2024. години значајан утицај су имале следеће околности: убрзани раст цена изазван поремећајима како на светском тако и на домаћем тржишту, рационално (рестриктивно) трошење средстава из буџета Града, ограничења у исплатама запосленима, редовно измирење доспелих текућих обавеза у прописаним роковима, као и рационално располагање сопственим приходима. Укинута је подрачун сопствених прихода, прешли смо на коришћење програма Искра за обрачун зарада и неких других примања запослених.

Библиотека се превасходно бавила промоцијом књиге и што разноврснијим видовима представљања властите библиотечко-информационе грађе, углавном кроз различите видове презентације.

И у овој години радило се на побољшању квалитета локалне рачунарске мреже кроз улагања у рачунаску и осталу опрему, попуну и обнову књижних фондова библиотеке и набавку остале библиотечке грађе у циљу постизања бољих услуга грађанима. Део активности усмерен је на очувању и заштити библиотечке грађе као и обогаћивању фондова библиотеке. Настављена је дигитализација библиотечких фондова и библиотечке грађе. Реализован је пројекат Дигитална библиотека Нипке народне библиотеке у 2024. години.

Планирани програм рада за 2024. годину реализовало је просечно 50 запослених, што је мање у односу на 57 запослених колико је одобрено Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време.

Без обзира на отежане околности у којима се радило, сви планирани послови реализовани су одговорно и професионално, у складу са законском регулативом.

I- ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОСТВАРЕНИХ ПРИХОДА и ПРИМАЊА у 2024. години

Укупно остварени приходи из Буџета града у 2024. години износе **86.298.000,- динара.**

Приходи су реализовани из три извора:

А-Средства из Буџета града, извор финансирања 01, реализована су у износу од 84.799.000,- динара према одбрену плану трошења у 2024. години.

Б-Средства Буџета града, извор финансирања 04, остварени су у износу од 739.000,- динара са следећом структуром:

1- Приход од чланарина остварен је у износу од 722.000,- динара

2- Износ од 17.000,- динара је наплата трошкова добијеног спора по решењу о извршењу над извршним дужником Митић Малишом.

Библиотека сопствене приходе остварује превасходно од годишње чланарине корисника библиотечких услуга. У извештајној години подељен је значајан број бесплатних чланских карти: деци предшколског узраста, ђацима првацима, одличним ученицима и особама старијим од 65 година, што је резултирало повећањем броја корисника, донекле је смањен планирани ниво сопствених прихода.

В- Средства Буџета града, извор финансирања 07, трансфер од других нивоа власти, износио је 160.000,- динара по пројекту за суфинансирање матичних функција Библиотеке. Надлежној управи је благовремено достављен захтев за враћање Министрству културе и информисања неутрошених средстава.

Министарство културе и информисања одобрило је пројекат Дигитална библиотека Нишке народне библиотеке у 2024.години. Наведени пројекат је у потпуности реализован у износу од 600.000- динара.

II- ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОСТВАРЕНИХ РАСХОДА и ИЗДАТАКА у 2024. години

Током 2024. године, Програм рада реализован са просечно 49 запослених радника.

Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време, Библиотеци је опредељено 57 запослених на неодређено време.

На почетку године Библиотека је имала укупно 50 запослена (једној запосленој мирује радни однос због обављања јавне функције). Наиме, током године, четири запослена су остварила и искористила право на одлазак у пензију, тако да је ангажована замена.

На крају 2024. године Библиотека има 51 запосленог (44 радника на неодређено време и 5 запослених на одређено време) двома запосленим мирује радни однос због именовања на јавну функцију.

Реализација расхода и издатака исказана је кроз две програмске активности.

А) ПРОГРАМСКА АКТИВНОСТ 1201-0001 ФУНКЦИОНИСАЊЕ ЛОКАЛНИХ УСТАНОВА
КУЛТУРЕ

1. ТРОШКОВИ ЗА ЗАПОСЛЕНЕ (позиција 238, 239, 240, 241, 242 и 243)

Укупни расходи за запослене у 2024. години износе 71.885.000,- динара и обухватају: плате и накнаде запосленима, социјалне доприносе послодавца, накнаде за превоз на посао и са посла, накнада трошкова за запослене, отпремнине, помоћи запосленима утврђених колективним уговором и за награде запосленима и остале посебне расходе. Према извору финансирања структура трошкова је следећа:

~ из буџета Града 71.762.000,- динара

~ из сопствених извора још 123.000,- динара.

Структура трошења средстава за запослене према намени (врсти трошка) је следећа:

1.1-Конто 411000 –Плате, накнаде запосленима: Запосленим радницима је исплаћено 12 плата (део плате за децембар 2023.године и плате за период јануар-новембар 2024. године) у износу од 57.790.000,- динара. Плате запослених исплаћиване су из средстава буџета Града. У 2024. години запослени су често одсуствовали због боловања. На крају године остала је неизмирена обавеза за исплату плате за децембар 2024. године.

1.2. Конто 412000 –Социјални доприноси на терет послодавца за исплаћене плате износе 8.755.000,- динара и исплаћени су из средстава буџета Града.
Остала је неизмирена обавеза за плате за месец децембар 2024.године.

1.3.Конто 413100- За накнаде у натури: За месечне маркице за превоз запослених на посао и са посла потрошено је 1.221.000,- динара и то:

~ 1.098.000,-динара из буџета Града

~ 123.000,-динара из сопствених средстава.

Исплаћене су маркице за превоз запослених на посао и са посла за период од јануара до децембра 2024. године. Број запослених, који користе ову накнаду у односу на пројектован број корисника је мањи, јер нису ангажоване замене одсутних запослених. Део запослених није користио маркице за превоз.

1.4. Конто 414300- За отпремнине и помоћи запосленима је исплаћено 1.730.000,- динара из средстава буџета Града у складу са одредбама Посебног колективног уговора за запослене у установама културе. Исплаћене су четири отпремнине запосленима који су током године остварили и искористили право на одлазак у пензију.

1.5.Конто 415100 – Накнада трошкова за превоз запослених исплаћена је за два месеца у износу од 81.000,- из буџета Града

1.6. Конто 416100- За награде запосленима и остале посебне расходе утрошено је укупно 2.307.000,- динара из буџета Града.

За шест радника исплаћене су јубиларне награде за остварени радни стаж од 10, 20 и 40 година по један запослен, за 35 година укупног стажа исплаћена су три радника.

2. СТАЛНИ ТРОШКОВИ (позиција 244)

За сталне трошкове потрошено је укупно 5.292.000,-динара и то:

~ из буџета Града 5.214.000,-динара;

~ из средстава Министарства културе износ од 25.000,-динара и

~ из сопствених средстава износ од 53.000,- динара.

Структура сталних трошкова је следећа:

2.1 -Кonto 421100-Трошкови платног промета износе укупно 101.000,- динара из буџета Града

2.2-Кonto-421200-За трошкове енергије потрошено је укупно 4.078.000,- динара из буџета Града.

Структура трошкова је :

а)- трошкови електричне енергије у износу од 1.362.000,- динара;

б)- трошкови централног грејања у износу од 2.716.000.- динара.

У 2024. години измирене су следеће обавезе за енергију:

а)- трошкови електричне енергије за децембар 2023.године и трошкови из 2024. године закључно са месецом новембром 2024. године;

б) -трошкови за библиотечке огранке, за Амерички кутак и Француски институт плаћени су за 4 месеца из 2023. године и за девет месеци из 2024. године;

г) -за централно грејање измирен је рачун за децембар 2023. године и за период од јануара до новембра 2024. године.

2.3 Konto 421300- За комуналне услуге утрошено је укупно 615.000,- динара из буџета Града.

Плаћене су следеће услуге:

а- За услуге водовода и канализације плаћено је 382.000,- динара;

б- За одвоз смећа плаћено је 172.000,- динара;

в-За обавезне таксе плаћено је 61.000,- динара.

Према овим јавним предузећима на крају године остао је дуг за месец децембар Услугу дератизације и дезинсекције у протеклој години је спровео Град. Увећани су трошкови за обавезне таксе, јер Скупштина станара у Обреновићевој улици није достављала рачуне у ранијем периоду.

2.4-Кonto 421400-За трошкове комуникација потрошено је 246.000,- динара и то:

~износ од 168.000.-динара из буџета Града;

~износ од 25.000.-динара од Министарства културе и

~ износ од 53.000,-динара из сопствених средстава.

Структура трошкова према врсти је следећа:

а- за телефон и факс 104.000,- динара

б- за интернет услуге 79.000-динара

в- за мобилне телефоне 53.000,-динара и

г- за пошту износ од 10.000,-динара.

За услуге према овим добављачима остали су неизмиренени рачуни за месец децембар.

2.5-Кonto 421500 За трошкове осигурања потрошено је укупно 252.000.- динара и то:

~ из буџета Града износ од 252.000,-динара-за осигурање имовине и запослених.

Према Триглав осигурању остаје дуг за рате које доспевају током 2025. године.

2.6 – Konto 422000 – За трошкове службених путовања. (позиција245)

- из извора 01 потрошено је 132.000,- и то: за службена путовања у земљи 89.000,- службена путовања у иностранству у износу од 43.000,-
 - из извора 04 потрошено је 33.000,-
- 2.7 – Конто 423300 – За трошкове услуге образовања. (позиција 246) из извора 01 потрошено је 111.000,- Из извора 04 за административне трошкове износ од 200.000.-

3. ТЕКУЋЕ ПОПРАВКЕ И ОДРЖАВАЊЕ (позиција 248)

За текуће поправке и одржавања потрошено је укупно 1.799.000- динара.
Структура трошења средстава је следећа:

3.1- Конто 425100- За текуће поправке и одржавање зграда у 2024. години потрошена су средства у износу од 1.653.000,- динара из извора 01.

Завршени су радови на реновирању просторија (хидроизолације, кречења, фарбања, хобловања паркета, санације плафона . .). Адаптацијом и уређењем овог простора Библиотека је добила квалитетан простор за обављање своје делатности.

Извршени су обимни радови на реновирању простора Одељења стручне књиге.

3.2.- Конто-425200 –За текуће поправке и одржавање опреме потрошено је укупно 147.000,- из извора 01:

а- за поправку и одржавање аутомобила у износу од 113.000,- динара;

б- за одржавање опреме за безбедност у износу од 34.000,- динара

Плаћени су текући трошкови сервисирања и одржавања опреме.

4. ПОРЕЗИ, ОБАВЕЗНЕ ТАКСЕ И КАЗНЕ (позиција 253)

4.1 Конто-482000. За порезе и обавезне таксе потрошено је укупно 12.000.- динара из извора 01, на име таксе за регистрацију возила.

5. НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ПЕНАЛИ ПО РЕШЕЊУ СУДОВА (позиција 254)

5.1. Конто 483000 : Новчане казне и пенали по решењу судова у износу од 250.000,-

6. МАШИНЕ И ОПРЕМА (позиција 255)

6.1– Конто 512200- За административну опрему потрошено је 699.000,- динара из извора 01.

Извршена је само набавка обавезне опреме, односно извршена је замена општећене и нефункционалне опреме рачунари са пратећом опремом и климе које су плаћене у 2025. години.

Овом набавком је обезбеђен континуитет у раду установе и побољшан он лајн приступ корисницима и члановима Библиотеке.

**Б) ПРОГРАМСКА АКТИВНОСТ 1201-0002- ЈАЧАЊЕ КУЛТУРНЕ ПРОДУКЦИЈЕ
И УМЕТНИЧКОГ СТВАРАЛАШТВА**

7. ТРОШКОВИ ПУТОВАЊА (позиција 259)

Кonto 422000 –За трошкове службених путовања потрошено је укупно 269.000,- динара.
7.1. За службени пут у земљи трошено је из следећих извора:

- ~ износ од 144.000,- динара из извора 01 Буџета града;
- ~ износ од 78.000,- динара из извора 04;
- ~ износ од 47.000.- динара из извора 07, од Министарства културе и информисања

Мањи број службених путовања условљен је стратешки планираном уштедом. Реализована су само она путовања када је то било неопходно а пре свега путовања којим је омогућено обављање матичне функције Библиотеке. Радници библиотеке присуствовали су: стручном скупу библиотекара „Библионет“, учествовали у раду стручних библиотекарских комисија, присуствовали саветовањима за праћење измена у прописима. Запослени радници су посетили Међународни сајам књига у Београду који се одржава месеца октобра.

8. УСЛУГЕ ПО УГОВОРУ (позиција 260)

За услуге по уговору потрошено је укупно 3.271.000.- динара и то из следећих извора:

- ~ из извора 01 износ од 3.009.000,- динара;
- ~ из средстава Министарства културе (извор 07) износ од 19.000,- динара;
- ~ из извора 04 износ од 243.000.- динара;

Структура трошења средстава је следећа:

8.1-Кonto 423200-Компјутерске услуге реализоване су у укупном износу од 221.000.- динара из буџета Града.

Средства су утрошена за продужење лиценци за рачуноводствени софтвер(за обрачун плата и других примања и књиговодство).

8.2-Кonto 423400-За услуге информисања и штампања потрошено је 308.000.- динара из Буџета Града;

У протеклој години издате су публикације: Приређено је електронско издање Билтена приновљених књига за 2024. годину.

8.4-Кonto 423500 -За стручне услуге потрошен је износ од 1.636.000,- из следећих извора:

- ~ износ од 1.478.000,- динара из Буџета Града (извор 01);
- ~ износ од 19.000.- динара од Министарства културе (извор 07)
- ~ износ од 140.000,- динара из извора 04.

Средства су потрошена:

- а- за услуге у остваривању матичне функције библиотеке у износу од 40.000,- динара;
- б- за ауторске услуге у износу од 1.160.000,- динара;
- в- за обавезу спровођења безбедности на раду износ од 163.000,- динара;
- г- за одржавање веб сајта износ од 200.000,- динара

д- за остале стручне услуге износ од 20.000,- динара;

ђ- за правно заступање пред домаћим судовима 53.000,-

На крају године за стручне услуге безбедности на раду и одржавање веб сајта за месец новембар и децембар.

8.5-Кonto 423600 –За угоститељске услуге потрошено је укупно 455.000,- динара из извора 01

Средства су трошена за учеснике у програмима, који су приређени поводом обележавања значајних датума и одржаних традиционалних манифестација: Дан библиотеке, библиотечка слава св. Ћирило и Методије, књижевни и ауторски програми, изложбе, Дан писмености, Светски дан поезије, Светски дан књиге и ауторских права, Дан библиотекара Србије, Светски дан књиге за децу, Путујућа библиотека” Народне библиотеке „Стеван Сремац” кренула је у сусрет својим суграђанима. Испред Храма Св. цара Константина и царице Јелене, наши библиотекари су својим суграђанима, даривањем књига честитали Градску славу, отворена је изложба „Библиотеком кроз време”. Изложба приказује историјат Библиотеке од њеног оснивања 1879. до данашњих дана, када прослављамо 145 година рада. Друга изложбена поставка под називом „Разгледнице Старог Ниша” украсила је окна спољних прозора Библиотеке. Обележен је Дан државности који је установљен у спомен на дан када је на збору у Орашцу 1804. године, под вођством Ђорђа Петровића Карађорђа дигнут Први српски устанак против Турака. Отворена је изложба „Београд – Заштићена подручја”. Сама изложба посвећена је заштићеним подручјима Београда са освртом на заштићене примерке дендрофлоре. У форми видео-радова оживљава митове и веровања о дрвећу из доба наших предака и тиме представља вредности нематеријалног наслеђа. По тринаести пут, Библиотека је била домаћин „Преображењског појања”, јединственог Фестивала прозе и поезије на дијалекту. У оквиру 33. Књижевне колоније „Сићево”, током три књижевне вечери, писцима – учесницима Колоније, домаћин је била Библиотека и друге промоције и активности.

8.6-Кonto 423700-За трошкове репрезентације потрошено је укупно 493.000,- динара и то:

~ Износ од 393.000,- динара из извора 01;

~ Износ од 100.000,- динара из извора 04;

Средства су утрошена поводом службених посета, одржаних програма и манифестација током 2024. године, као и за пригодне поклоне учесницима међународних и домаћих конкурса и слично.

8.7-Кonto 423900- За Остале опште услуге потрошен је износ од 158.000.-динара и то:

~ Износ од 155.000,- динара из извора 01;

~ Износ од 3.000,- динара из извора 04.

Средства су утрошена за закуп аутобуса за колективну посету Међународном сајму књига, одржавање фискалних каса, регистрацију домена, израду печата, нарезивање кључева и слично.

9. СПЕЦИЈАЛИЗОВАНЕ УСЛУГЕ (позиција 261)

За специјализоване услуге потрошено је укупно 4.000,- динара из сопствених средстава за добијање ИСБН броја и ЦИП од Народне библиотеке Србије за штампање публикације.

10. МАТЕРИЈАЛ (позиција 262)

За трошкове материјала потрошено је укупно 789.000,- и то:

~ износ од 715.000,- динара из извора 01;

- ~ износ од 69.000.- динара од Министарства културе (извор 07)
- ~ износ од 5.000.- динара из извора 04.

Према економској класификацији структура је следећа:

10.1.-Кonto 426100-За административни материјал (канцеларијски материјал, тонери, остали материјал и цвеће и зеленило) потрошено је укупно 191.000.- динара и то:

- ~ износ од 156.000.- динара из извора 01;
- ~ износ од 30.000.- динара од Министарства културе (извор 07);
- ~ износ од 5.000.- динара из извора 04.

10.2.-Кonto 426400- За материјал за саобраћај потрошено је укупно 179.000.-динара и то:

- ~ износ од 140.000.- динара из извора 01;
- ~ износ од 39.000.- динара од Министарства културе (извор 07);

За набавку бензина и дизел горива за комби возило потрошено је 179.000.- динара. Набавка је за потребе обављања стручног надзора у делу матичне функције библиотеке, стручних консултација, учешћа у раду стручних тела у НБС, учешћа директора у раду Управног одбора Заједнице матичних библиотека Србије, радне посете другим библиотекама и Библиобуса- путујуће библиотеке и слично.

10.3.-Кonto 426600- Материјал за културу потрошен је у износу од 86.000.- динара из извора 01.

Средства су утрошена за набавку новина и часописа за потребе читаоница који представљају потрошни материјал. На крају године за набавку часописа у читаоницама остао је дуг који доспева за плаћање у 2025. години.

10.4.-Кonto 426800- Материјал за одржавање хигијене потрошен је у износу од 289.000.- динара из извора 01. Предметна набавка је централизована.

10.5.-Кonto 426900- Материјал за посебне намене утрошен је у износу од 44.000.-, цео износ из извора 01.

Средства су трошена за набавку ситног инвентара и осталог потрошног материјала.

11. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (позиција 264)

11.1.- Konto 515000- За набавку књига, часописа, библиотечке грађе и компјутерског софтвера потрошено је укупно 1.551.000.- динара и то

- из извора 01 вршена је редовна набавка новина, часописа и периодичне штампе у износу од 521.000.- динара.

- Остатак средстава је утрошен за обнову и попуну књижног фонда Библиотеке у износу од 430.000.- динара. Такође фонд је увећан и бројним донацијама и поклонима разних дародаваца како од институција тако и од физичких лица.

- По пројекту Министарства културе набављен је компјутерски софтвер у износу од 600.000.- динара из извора 07.

На крају 2024. године остао је укупан дуг за набављену дневну и периодичну штампу, као и неизмирен рачун за набавку књига који доспева за плаћање у наредној години.

Остварени циљеви и индикатори пословања:

У 2024. години Библиотека је своје пословање исказала кроз две програмске активности:

А) За програмску класификацију 1201 -0001,односно функционисање локалних установа културе потрошено је 80.413.000,- динара.

Б) За програмску активност 1201-0002, односно Јачање културне продукције и уметничког стваралаштва потрошено је 5.885.000,- динара.

У односу на базну (2023.) годину, проценат издвајања за културне програме који је износио 8,77%, у извештајној 2024. години је смањен и износи 7,35%.

У 2024. години проценат запослених жена у односу на укупан број запослених износи 79,59%

III- РЕАЛИЗАЦИЈА ПЛАНА У 2024. години изражена у %

Износи су у хиљадама динара

		ПРИХОДИ	ПЛАН 2024	ИЗВРШЕЊЕ 2024	% извршења
		ПРИХОДИ БУЏЕТА ГРАДА-извор 01	105.608	84,799	80,30
		ПРИХОДИ -Трансфери другог нивоа власти-извор 07	813	760	93,46
		Приходи који се остварују додатном активностима	20	0	0
		Приходи извор 04	1,400	739	35,18
		Меморандумске ставке за рефзндацију расхода	120	0	0
		Пренета неутрошена сред. из претходних година	560	0	0
		УКУПНО ПРИХОДИ	108,521	86,298	79,52

		РАСХОДИ	ПЛАН 2024			ИЗВРШЕЊЕ 2024			% ИЗВРШЕЊА		
			Град	Сопс	Укупно	Град	Соп	Укупно	Град	Сопст	Укупно
1	2	3	4	5	6=4+5	8	9	10=8+9	11	12	13
238	411	Плате и накнаде запосленима	70,030	86	70,116	57,790	0	57,790	82,52	0	82,42
239	412	Социјални доприноси посл	10,610	14	10,624	8,755	0	8,755	82,52	0	82,41
240	413	Накнаде у натури	1,250	180	1,430	1,098	123	1,221	87,86	68,28	85,39
241	414	Социјална давања запосле	2,900	50	3,020	1,730	0	1,730	59,66		57,29
242	415	Накнаде трошкова запосл	200	1	201	81	0	81	40,76		40,56
243	416	Награде запосленима	3,000	0	3,000	2,307	0	2,307	76,90		76,90
244	421	Стални трошкови	6,396	306	6,702	5,239	53	5,292	81,90	17,24	78,95
		Стални трошкови- извор 01	6,370	306	6,676	5,214		5,214	81,85		78,09
		Стални трошкови- извор 07	26		26	24		24	94,84		94,84
245	422	Трошкови путовања	200	121	321	132	33	165	60,01	27,32	51,43
246	423	Услуге по уговору	150	250	400	111	200	311	73,87	80	77,7
248	425	Текуће поправке и одржав.	1,990	30	2,020	1.800	0	1,800	90,42		89,08
253	482	Порези, обавезне таксе, казне, пенали	150	70	220	12,000	0	12,000	7,87	0,57	5,55

254	483	Новчане казне и пенали по решењу судова	500	20	520	250	0	250	50,06		48,14
255	512	Машине и опрема	1,400	10	1,410	699	0	699	49,92		49,56
Укупно за Програмску активност 1201-0001:			98,776	1,445	99,984	80,004	409	80,413	90	35,95	80,43
01	Приходи буџета		98,750		98,750	79,980		79,980	80,99		80,99
04	Сопствени остали приходи		0	1,138	1,138		409	409		35,95	35,95
07	Трансфери са другог нивоа власти		26	0	26	24		24	94,84		94,84
Укупно програмска активност 1201-0001			98,776	1,138	99,914	80,004	409	80,413	81	35,95	80,48
			ПЛАН 2024			ИЗВРШЕЊЕ 2024			% ИЗВРШЕЊА		
1	2	3	4	5	6=4+5	8	9	8+9	11	12	13
259	422	Трошкови путовања	248	150	398	191	78	269	77,16	51,86	67,62
		Трошкови путовања- изв.01	150		300	144		144	95,95		47,98
		Трошкови путовања- из. 07	98		98	47		47	48,39		48,39
260	423	Услуге по уговору	3,458	616	4,074	3,028	243	3,271	87,57	39,44	80,29
		Услуге по уговору-извор 01	3,438		4,054	3,009		3,009	87,54		74,24
		Услуге по уговору-извор 07	20		20	19		19	93,43		93,43
261	424	Специјализоване услуге	0	31	31	0	4	4		13,22	13,22
262	426	Материјал	1,539	125	1,664	784	5	789	50,95	3,84	47,41
		Материјал-извор 01	1,470		1,595	715		715	48,65		44,84
		Материјал-извор 07	69		69	69		69	100		100
264	515	Нематеријална имовина	2,400	40	2,440	1,551		1,551	64,62		63,56
		Нематеријална имовина 01	1,800		1,800	951		951	52,83		52,83
		Нематеријална имовина 07	600		600	600		600	100		100
Укупно за програмску активност 1201-0002			7,645	962	8,607	5,555	330	5,884	72,66	34,26	68,37
01		Приходи буџета	6,858		6,858	4,820		4,820	70,28		70,28
04		Сопствени и остали приходи		962	962		330	330		34,26	34,26
07		Трансфер од другог нивоа	787		787	735		735	93,41		93,41
		Укупно програм 1201-0002	7,645	962	8,607	5,555	330	5,884	72,66	34,26	68,37
01	Приходи буџета Града		105,608		105,608	84,799		84,799	80,30		80,30
04	Сопствени и остали приходи			2,100	2,100		739	739		35,18	35,18
07	Трансфери са другог нивоа власти		813		813	760		760	93,45		93,46
СВЕГА ЗА НАРОДНУ БИБЛИОТЕКУ			106,421	2,100	108,521	85,559	739	86,298	80,40	35,18	79,52

Библиотека је реализовала Финансијски план за 2024. годину у износу од 79,52% , што је добар резултат с обзиром на пословну стратегију уштеде средстава где је то било могуће.

Народна библиотека „Стеван Сремац“

Сенујевић
Директорка Соња Шуковић